

NAGYVÁRAD

Főszerkesztő: HEGEDŰS NANDOR

Felelős szerkesztő: MARÓT SÁNDOR

MEGJEGYZÉSEK

Egy illusztrált lap olvasásakor

*

Nem lehet reánk panasza a román sajtónak. Soha nem kifogásoltuk ha közpénztámogatást kapnak. Gyakorta nem voltunk mi sem, hogy felesleges módon is adnak nekünk. Adófölkészleteinkből pénzt valamely román sajtóteremnek kiadójának, de nem szólnak ellene soha. Nem akartuk azt a felelősséget kapni — ha jogosulatlanul is — hogy meg kellene elég kollégialisak és sajnálnunk a román sajtótól az anyagi támogatást. Tudjuk pedig nagyon jól, hogy az illusztrált lapok olyan tekintélyes összegek futottak ki rájuk, a célra Nagyvárad város pénztárából, amelyenről például magyar időkben magyar sajtóorgánium nem is álmodhatott. Alkalma sem volt álmodni, mert nem szokás sajtócélokra százezreket köl-

Tovább is megyünk a mi koncilianstartásunkban és azt mondjuk: meg is kaptuk a városi tanács eljárását a román sajtó szempontjából. A román napi- és hetilapok nem tudnak a saját erejükből megadni, mert az olvasóközönség ez idő alatt még nem érdeklődik intenzíve a román lapok iránt, nem olvassa őket buzgón. Nem azért negligálja, mert az erdélyi román lapok nem állanak még ez idő alatt a megkívánt nívón, hanem még kellene hozzá, amíg kellőszámu olvasópublikumot nevelnek maguknak. Ennél is inkább a hatóságok kötelességüknek ismerik, hogy közpénzekből, sőt kisebbségi adófölkészletekből is hozzájáruljanak a román sajtó fenntartásához. Ez ellen sincs szavunk és ha volna is ellentétes véleményünk, nem ez a terep az, ahol mi a kezdeti akarunk csinálni. Különben is a közpénzből az olyan kiadások elkövetését szabad megvárni, amiket a betűterjesztésre kell.

Mi nem sajnáljuk azokat az ezreket, amiket olyan cikkek és képek közepére szánt a város, amelyek a reklámáért érintik. Fel se tételezzük, hogy a város nagyjai reklámra szomjuhoznak, mert hiszen minek Nagyvárad városának, hogy minek a különféle hivatalok vezetőinek reklám? Nagyvárad város közigazgatásának is — hogy úgy mondjuk — egészen jól megy enélkül is. Konkurencia nélkül áll a piacon, nincs szüksége arra, hogy fölön felhívja magára a mélyen tisztelt közönség figyelmét. Mégis másodszor, sőt harmadszor kerül elénk a *Gazeta Capitaliei* bukaresti időszak képes újság kiadására, amely tele van nagyváradi fotográfiaival és Nagyvárad város házipénztárának támogatását élvez. Azok tavaly először láttuk ezt a négy oldalas, nagy ívekben megjelenő fővárosi illusztrált lapot, amely tudunkkal főleg kiadott alkalmakkor tisztelt meg hazánkat megjelenésével és amikor meghatottsággal megéltük a lap speciális nagyváradi színeiben a város kiváló férfainak képmását, megcsóváltuk a fejünket és gondoltuk: a város vására az élet, amint az angol írja, és miért legyünk éppen mi kivétel? Kerestünk és találtunk is mentő körményt a kiutalt városi szubvenció mellett, amit az érdemes lapkiadó ezért a mértékű kapott: hadd ismerjék meg ezt a város színeiből körökben is, lássák a

hivatalfőnökök fiziciomiját, legalább szebb és jobb lesz a hírünk, bár emiatt nem volt okunk panaszkodni. Egy kicsit kételkedtünk ugyan benne, hogy a legszélesebb körökbe is behatoltak volna a *Gazeta Capitaliei* útján a tanácsstagok, vagy a pénzügyigazgató, vagy a különféle inspektor urak nyájas arcvonásai az egész ország köztudatába, de — gondoltuk — elvégre a város sorsának irányítóiról, a hivatalok főnökeiről készült arcképcsarnok kezébe juthat esetleg valamely külföldi bankárnak, aki talán nagyobb kölcsönt fog nekünk adni, ha látja, hogy milyen becsülettel arcvonás urak kezében van letéve a mi jelenünk és jövődünk. A *kapanyél is elsül* elmélete alapján egy gyengéd mosollyal napirendre tértünk a *Gazeta Capitaliei* nagyváradi galériája felett. Elvégre a Pitti, vagy Offizi-palota termeibe nem igen helyezik el az örökkévalóság számára szerezni főtisztviselők portréit, elégedjünk meg a *Gazeta Capitaliei* muzeumával.

Mondjuk: az első megjelenés halk derűtséget váltott ki belőlünk. De mikor másodszor is felmelegítették az arcképcsarnokot és másodszor is benyújtották érte a számlát a városi pénztárhoz: már drágának találtuk kedvelt közéleti vezetőink arcképes népszerűsítését. Bár hajlunk Carlyle elméletéhez, amely szerint a világtörténelemnek a hősök egyéni kvalitásai adtak mindig új lökést és így a jelentékeny nagyságok kultusza nem áll ellenében boldogulásunkra és előrehaladásunkra való törekvéseinkkel, mégis úgy éreztük: egy kicsit talán sok a jóból. Am, úgy látszik, hogy a *Gazeta Capitaliei* kiadója különösen megkedvelte Nagyvárad városát és nagyon kevés görögnyelvre akadt azon az úton, amely Bukaresttől a város házipénztáráig vezet. Mivel pedig három a magyar igazság: a napokban kiutalt lapunknak ismét kiadott egy nagyváradi számot.

persze megint telve a helyi közélet notabilitásainak pompásan sikerült fotográfiájával, sőt ami még jobban könnyeket csalt ki lokálpatrióta érzelmektől csillogó szemekből, még a belényesi fórum vezéralakjai sem hiányoznak, amiből nemcsak azt a gyanút

merítjük, hogy a *Gazeta Capitaliei* szerkesztősége esetleg titokban Belényes megye eszméjéért is lelkesedik, hanem hogy a belényesi közpénztár is hajlandó néha az illusztrált román sajtó oltárán áldozatot hozni. Igaz, hogy a lap azt írja, hogy ő hoz áldozatot, csak hogy mint egyetlen képes organum tovább is fenntartsa a pontos és szabályszerű megjelenést, mi azonban Nagyvárad város számvetésénél úgy állapítottuk meg, hogy a *Gazeta Capitaliei* neve nem a városi bevételek, hanem a kiadások rubrikáján szerepel.

Drágának találtuk tehát a történelmi értékű arcképcsarnok újabb publikálását, de — mondjuk — nem fájlaljuk a pénzt. Hanem a józsis, igen egyedül a józsis nevében mindamellett bátrak vagyunk megkérni azokat, akiket illet, talán mégis be kellene szüntetni a különféle portrék sorozatos felújítását, mert lejárjuk magunkat uraim és unalmasakká válunk. És ha nem is siratjuk a szép sorozatra szánt obulusokat, mégis megnyilaluk egy kicsit a szívünk és megfeszül egy kicsit a mi homlokunkon az ér, mert elgondoljuk: milyen különös, hogy udvarias lapársunk egymaga pár illusztrált számért — ha nem csalódunk — több honoráriumot szítpantott fel Nagyvárad pénztárából, mint amennyi Nagyvárad város polgármesteri hivatalától az összes nagyváradi magyar napilapoknak egész évre hirdetési átalány fejében jut. Igaz, mi ezért csupán közérdekű hirdetményeket vagyunk kötelesek egy éven át közölni, ami nem olyan szivderítő olvasmány, mint a klisék alá kanyarított fellengős dítirambusok, meg is vagyunk elégedve a hirdetéseknek ezzel a honorálásával is, nem is kérünk többet és csupán a helyzet aláfestésére emeljük ki.

... Mindezek elmondása után hisszük, hogy a tanács jó néven fogja venni ezeket a fejtegetéseket, cikkünket elteszi az asztalírába, hogy legközelebb, mint fegyvert használja fel olyan igények visszaverésére, amelyeknek a teljesítése nem járulna hozzá a jövőben sem a dekorum emeléséhez.

Ha román társulat van a városban, akkor is játszhatnak a magyar színészek

Lepadatu kultuszminiszter nyilatkozata a „Nagyvárad“-nak

A román orthodox theologia felavatására érkezett Nagyváradra Lepadatu Sándor kultuszminiszter. Reggel az állomásnál dr. Popovici Miklós prefektus várta a minisztert és az egyházak képviselői.

A theologia felavatása után, — amelyről lapunk más helyén számolunk be, — a miniszter dr. Popovici prefektus lakására hajtatott, ahol éppen Miklós-napot ünnepele. Itt fogadta a „Nagyvárad“ munkatársát is a miniszter. A prefektus lakása telve van vendégekkel. Szinte perccenként érkeznek az újabb és újabb gratulálók.

Nehéz a miniszterhez odajutni. Végre, a távozás előtt sikerült a prefektus úr útján rövid kihallgatást kapni.

- Interjút kérnek Miniszter úr!
- Melyik lapnál dolgozik?

— A Nagyvárad munkatársa vagyok.
— És tud románul. Ez helyes!
— A nyugati román színtársulat soráról érdeklődnék a miniszter úrtól.
— A nyugati román színtársulat meglesz. Még tárgyalnom kell a városokkal, hogy mennyi szubvencióval tudják támogatni a román színházat. A költségvetésbe is felveszünk egy tekintélyes összeget és én remélem, hogy 1925. elején meg tudjuk alakítani a román színtársulatot.

— Nem tudjuk ismeri-e Miniszter úr a magyar társulat helyzetét. Gróf László nagy társulatot szervezett és ha most az alatt az idő alatt, amíg a határmenti román színtársulat Nagyváradon előadásokat tart, a magyar színészek nem játszhatnak, ez a magyar színészetre katasztrófálissá válhat. Hiszen a román kultúra rohamo-

san fejlődik most és nem volna szüksége olyan kényszerintézkedésre, amely megtiltja a magyar társulatnak, amíg román színészek vannak a városban, ne játszhasson.

— Én a rendeletemben, — mondja a miniszter —

nem a várost, hanem a helyiséget értetem

és azért rendelkezem így, mert tudtommal Váradon nincs még egy színházhelyiség. A Mária királyné színházban tényleg nem játszhat magyar társulat, ha román színészek is itt vannak.

— És ha a magyar társulat — kérdezzük — talál helyiséget magának, ha nem is olyat, mint a színház, de ahol mégis tarthat előadást, Miniszter úr megengedi, hogy továbbra is itt játszhassanak?

— Igen! Hiszen én nem akarom elnyomni egy másik nemzet kulturáját sem!

Lepadatu Sándor kultuszminiszter ezen nyilatkozata nagyfontosságú és döntő lehet a magyar szintársulat egész jövőjére.

(f. s.)

Csak két napig

lesz még nyitva a Helikon nagy karácsonyi tárlata, ahol — belépődíj nélkül — a leg-híresebb művészek ragyogó alkotásaihoz jut meglepő olcsó áron.

Felavatták a nagyvárad-i román-orthodox teológiát

Ciorogariu püspök és Lepadatu kultuszminiszter beszéde

Szombaton reggel Nagyváradra érkezett Lepadatu Sándor kultuszminiszter, hogy résztvegyen a román-orthodox teológia új helyiségének felavatásán.

A teológiát a volt „Markovics-laktanya” utcai épületben helyezték el. A régi helyiségre nem is lehet reáismerni. Az egész épületet átrenoválták és ragyogó tisztaság uralkodik mindenhol. A tantermekben, az étkező- és hálószobákban.

A felavató ünnepség előtt Ciorogariu Román püspök szolgálatot szentmisét, majd méltatta a teológia nagy fontosságát.

Örül, hogy éppen Lepadatu Sándor kultuszminiszter az, aki lehetővé tette ennek az intézménynek a megnyitását. Hiszen Lepadatu miniszter családját szoros szála fűzi Nagyváradhoz. Édesapja Ion Lepadatu, a román nemzet egyik legnagyobb költője, hosszú időt töltött Nagyváradon, ahol a Vulcan-család vendége volt és itt irta zengő, szép költeményét.

A püspök köszönetet mond Bratianu miniszterelnöknek, az egész kormánynak, de különösen Lepadatu kultuszminiszternek, hogy a román kultúra fejlesztése érdekében készek minden áldozatot meghozni. Ez a kormánynak mulhatatlan érdeme.

Áldását adja a teológiára és működéséhez sikert Istentől.

Ciorogariu püspök költői szárnya'asú beszédére Lepadatu miniszter válaszol.

Hangoztatja a kulturfejlődés szükségességét itt, az ország leglátványosabb szegletében. Nagyon örül, hogy itt részt vehet a teológia megnyitásán. A tanulmányi utat kéri, hogy hazaszeretettel és a kultúra szeretetével hálálják meg a kormány áldozatkészségét.

Ezután dr. Magier Aurél szentszéki titkár, a teológia igazgatója méltatja a teológia megnyitásának fontosságát. Köszönetet mond mindazoknak, akik lehetővé tették az intézmény megalakítását.

Ezután az ifjuság nevében Hodis teológus köszönti a megnyitó ünnepély résztvevőit és igéri, hogy a román ifjuság hazaszeretettel és Istenszeretettel megfogja hálálni azt, hogy lehetővé tették tanulmányaik folytatását.

A megnyitó ünnepség után, amelyen részt vett a város román-orthodox elöljárói, megtekintették a helyiségeket. A résztvevőket gazdag büfével vendégelte meg a teológia igazgatósága.

* Bevásárlási utamról hazaérkeztem a legelegánsabb modellekkel. Moskovits Etelka.

T. Hölgyeim! Van szerencsém b. figyelmüket felhívni, hogy magánvarrodámat újból megnyitottam, ahol a legelegánsabb francia és angol munkákat a legutolsó divat szerint legutányosabban vállallom. Pauliny Lili Oradea-Mare, Strada Pável-utca 19

Mégis a

Hajnal és Rózsa

cégne

vásárolunk a legolcsóbban

szövet, vászon és asztalneműeket

MA

Csók

Fényes Adolf

Rippl Rónai

Nyilassy

Bihari Sándor

Nádler Róbert

Katona Nándor

Pentelei — Molnár

Glatter Gyula

Iványi — Grünwald

Révész Imre

Perlmutter Izsák

stb. stb. legszebb művészi munkái

A HELIKON nagy karácsonyi kiállítás

Még csak két napig nyitva Olcsó árak, Belépő díj nincs
Strada I. C. Bratianu (Szán'szlo - utca 1 szám alatt)

Mozgészínházaink műsora

Vasárnap

d. e. fél 11 órakor

Gyermek matiné

Az elrabolt királyfi

D. u. 3, 5, 7 és 9 órakor

Hotel Potemkin

Vasárnap

Amikor az asszony mosolyog

Amerikai dráma 5 felv.

Ezt megelőzi:

Joe Martin mint tanár

Burleszk 2 felvonásban.

Hétfő — Kedd

Mammon

Főszerepben:

Emil Jannings

Daghy Servacs

Dorian film

A NAGY CIPŐELÁRUSÍTÁS!

GONDA TESTVÉREK Cipőáruházában Bulv. Regele Ferdinand

vevőink egyenes kívánságára meghosszabbított, hogy ezen kedvező alkalmat mindenki kihasználhassa. — Túlhalmozott raktár miatt az összes raktáron levő női-, férfi- és gyermekcipőket minden elfogadható áron elárusítjuk. — Wimpaslingi hó- és sároipők legjobb minőségben.

1924 december 7.

Huszezer ember szemfedője

most előttem fekszik a kávéház márványasztalán. Értéktelenül, tehetetlenül. Egy papírpapíros-lap, olyan, mint egy-egy kávépapíros-lap. Ha akarom összegyűjthetem. Azonnal leírícskázhatom az olajjal beita-
dólóra s ráta-poshatok.

Én emlékszem a születésére. Em-
lékszem rá, amikor ezt a papírszemfedőt
szalonsapkás, piros és feketebár-
nyapapíros Generalstábler urak gyilkos-
szemekkel telehímezték és: — megborza-
ltak. Emlékszem a habsburgi hadtestpa-
nciós úr álmos arcára, amikor meg-
nyitotta a szemét és látta a magyar had-
sereg végítéletét. És emlékszem a napra,
amikor „galoppban” rávetették ezt a
szemfedőt a duklai szoros környékén alvó
szerekre. Szeged, Nagyvárad, Temesvár,
Szeged legényeire. És emlékszem az ütközet
színterének keményen koppanó szar-
vára.

„Führer für die Angriffs-
gruppen sind der Landwehr zu
nehmen.” (A támadás megkezdésé-
re honvédségből kell venni a csapa-
tot.)

Am tartunk sorrendet s ne galoppoz-
zunk, értelmét emlékeinknek.

Ezerkilencszázötvennégy, december he-
tedike. Eppen tíz esztendeje. Bártfa körül
történt, velőig hatoló sűrű ködök gö-
nyöltek. A csapatok győtrőten lievernek
hitiv árkaikban. A hetedik hadtest,
amely körülbelül egy hónap óta Jó-
zsef főherceg a parancsnoka, a bártfai
hadtest jobb szárnyán Sztropkó vidékéig
terjedt. Rossz táplálkozás s a papír-
lapon bakancsok erősen megviselték a
hadtest egészségét, de a tisztjeit is.
A szembenézéskor orosz vonalak
látszottak, ott kimerülten szenderegnek a
hadtest bakái. Tudják, hogy „József
főherceg” gondot visel reájuk álmodban is.
Ebben a feltevésben igazuk van. Mi-
után Austerlitz előtt Napoleon, úgy József
főherceg alszik, sőt Nagy dóbra köz-
ségben, az egész vezérkara. Nagy dóbra
közvetlen sárosmezei köz-
sége; nem emlék-
sem már rá, főszolgabíró-
sága, vagy községi háza-e, ahova a hadtest
kvártélyozódott?

A fehérre meszelt, négyablakos szor-
t petróleumlámpák világítják. Összetolt
asztalokon térképek, vázlatok, szivarcut-
ok, piros és kék ceruzák hevernek szer-
szét. Kellemes, meleg, vacsora utáni han-
dalat tíz és tizenegy óra között. Feszte-
len és elvettve egy-két vice, de bizonyos
szorgottság, helyesebben lámpaláz minden-
nek dacára nem tagadható le az urakról.
József főherceg kényelmesen ül egy ná-
datu karszékben. Egyik lábát térdére
emelve hallgatja a felolvasást, amit oly-
kor félbeszakít, hogy a térképhez lépve
ellenőrizze a csataparancs helyességét.

A Generalstábler recsegő hangon ol-
vassa:

„Disposition für den 8/XII. 1914. Had-
eregünk főereje, mintegy hat hadosztály
akkoriban circa százhuszezer embert tett
a) az ellenséges szárnyat átkarolva, Bárt-
fánál támadásba lép. Egyidejűleg támadást
kezd a hetedik hadtest és Krautwald altá-
bornagy csoportja is. A huszonkettedik
honvéddadosztály egyelőre állásban mar-
rad, hogy később a támadás előhaladásá-
hoz csatlakozzék. A hetedik hadtest a
Sandal, Sztropkó, Vojtvágás, Erlalu tér-
közében elhelyezkedett ellenség ellen a
támadást következőképpen fogja végre-
hajtani.”

A csataparancs, amit a hadtest Opus

719/25. szám alatt iktatott, ezután részle-
tesen intézkedik Kóuff ezredes, Niki-
altábornagy, Le-Beau vezérőrnagy és
Revitzky honvéddalezredes csoportjai-
ra vonatkozólag.

Feltűnő volt a parancsban, hogy a hon-
védséget mindenütt hangsúlyozottan elő-
térbe tolták, viszont a hadtestparancsnok-
sága a maga tartózkodási helyét a támadás
előrehaladása után is Nagydobrában hatá-
rozta meg, holott Nagydobra az első vona-
lak mögött a támadás megkezdése előtt is
több mint húsz kilométerre feküdt.

Azon az éjjelen, amikor Nagydobrá-
n a haditervet szőtték s fölolvasták, Dukla
még nem volt fogalom. A parancs is egy-
szerű magyar helységneveket említett,
mint támadási pontokat s hogy huszon-
négy óra mérhetetlen vértengere másnap
estére már a hírhedt kárpáti szoros örvé-

rint este 10 óra 40 perckor kelt. A táma-
dást másnap hajnalban, napfölkelte előtt
kellett megindítani.

József főherceg elővette óráját és
számolt. A szobájában már benn voltak a
huszártisztek, akiknek a parancsot szét
kellett vinniük a hadtest alegységeihez. Az
eredeti dispozición szokás volt megjelölni
a menetsebességet, mellyel a parancsokat
az ordonáns-tiszteknek kötelességük volt
kikézbésmeni. E jelzés céljára a parancs-
papíron külön sor van fenntartva ezen a
címen: „Gangart” (Menetsebesség). S a
küldöncszolgálat háromféle menetsebessé-
get ismert: lépést, ügetést, galoppot.

József főherceg egyre nézte az órát,
majd visszakérte a papírost. Nekitámasz-
totta az írást a falnak és energikus voná-
sokkal a neve alá rájegyezte a hat sürgős
betűt:

Galopp!!

Mintha bizony szegény fiúk, kik so-
hasem tudták miért kellett meghalniuk,
lekétek volna a hősi külmást, ha a pa-
rancs lépésben érkezik a divíziókhoz!

Az ordonáns-tisztek szalutáltak s a
kocka elvettették.

Másnap Höfer már Duklát jelentett s
győzelmeket a rettentő szorosban s nyolc-
ezer orosz halottat. Arról persze Höfer
bőlesen hallgatott, hogy a bártfai hadse-

8.) Gyűjtés von 17. J. T. 3. 202 J. T. 4. Gyűjtés von 22. J. T. 4.
Kóuff im Völzény von von 22. J. T. 4.
5. K. T. 8, Gyűjtés J. T. 4. Krautwald, zür
Krautwald 3 Kys Krautwald

Überbringer:

Gangart:

Empfangsbestätigung:

Nr.

erhalten am

nyébe sodorta előre a hetedik hadtestet,
az még előreláthatatlan szerszélye volt a
kedvező hadiszerencsének.

Mikor a vezérkari tiszt József főher-
cegnek fölolvasta a tervet, a tábornok föl-
állt s rövid gondolkodás után téntaceru-
zával aláírta a dispoziációt. Ez az aláírás:
Erzh. Joseph G. d. K.” (József főher-
ceg, lovassági tábornok.) volt a hetedik
hadtest parancsnokának összes aktív tény-
kedése a támadás elrendelésében. Helye-
sebben: volt még valami más tény-
kedése is.

A dispozició, a rajta lévő jelzés sze-

regnek is minimális számmal tizenkét-
ezer életébe került a támadás.

Huszezer élet hajnaltól napalko-
nyatig! A szemfedő az öt oldalas, ceruzá-
val írt hadiparancs, huszezer virágzó élet
gyilkosa, fehéren, mint az ártatlanság, he-
ver most egy márványasztalon.

Hogy ezt a papírost, hogy ezt a ron-
gyot nem tudta darabokra tépni tíz évvel
ezelőtt senkisé! Amikor ez a rongy még
nem volt „történelmi dokumentum”, ami-
kor ehhez a szeméhez még nem tapadt
Európa huszezer gyermekének megfagyott
vére Dukla előtt!

Ötven párt küzdelme a német képviselőválasztásokon

Néhány nap óta Németország is-
mét heves választási harcok színterévé
váltott. A német választásoknak nem-
csak tisztaságáról, de nagyrányúságáról
sem lehet fogalma annak, aki ma Európa
keletén él.

Talán legérdekesebb a mai német pár-
tok kampányjában az, hogy nem kevesebb
mint ötven párt vette fel a küzdelmet a
mandátumokért. Persze ilyen szétforgáso-
lódás mellett nem szabad csodálkoznunk
azon, ha a pártok néha a legspeciálisabb
érdekek szerint csoportosulnak. Így pél-
dával van egy felértékelési párt, amely azt
tűzte ki céljául, hogy a régi értékű egy-
ezermilliomodára csökkent állampapírokat
és hadikölcsönöket bélyegezze fel a német
kormány a névérték tizenöt-husz száza-
lékára.

Van azután a lakók szövetsége, amely
méltánytalannak tartja a lakberek szabá-
lyozását és mivel a városokban minden

harmine választó közül huszonkilenc fizet
lakbért, a szövetség vezetősége azt reméli,
hogy talán szintén összegyűjt két-három
mandátumhoz elég szavazatot. Dél-Né-
metországban a szőlőtulajdonosoknak van
választási szövetségük, de még tovább is
folytatni lehetne az ilyen kis, partikuláris
pártok felsorolását.

A választási küzdelem elején nem volt
antiszemita még a német nemzeti párt
sem, csak a párt jobbszárnya használta
kezdetből fogva az antiszemita jelszava-
kat: most azonban a német nemzetiekkel
együtt a német néppárt is nyílt sisakro-
sással vette fel a harcot a vörös interna-
cionálé, a töké internacionáléja és a zsidó
internacionálé ellen. A német néppárt
legutóbb kiadott agitációs röpiratai már
igen folyékonyan sorakoztatják fel az
antiszemita jelszavakat és a fordulat vá-
ratlanságát talán semmi nem jellemzi in-
kább, mint az, hogy a német néppárt jo-

Maradék elpótvásár a Selejtes Cipőáruházban.

Költjeinek birodalmi lajstromán még ott szerepel Riesser Jakab, a német bankok és bankárok szövetségének elnöke, aki unokaöccse Riesser Gábornak, a német zsidók jogegyenlőségért vívott küzdelem máig is emlékeztető névű vezérének. Már pedig Riesser Gábor, mint hitközségi elnök indította meg ezt a nagy küzdelmet: és amikor Riesser Jakab helyét kapott a német néppárt birodalmi lajstromán, valószínűleg még nem tudta azt, hogy egy antiszemita és tökéletesen párt vezérkarába került.

A német néppárt reméli, hogy visszazerezheti a legutóbbi választásán elvesztett mandátumait, sőt esetleg még öt-hat mandátumot nyerhetnek is. A legjobb kilátásokkal a demokraták indulnak a küzdelembe, akik egészen bizonyosra veszik, hogy nemcsak a múlt választásoknál elvesztett mandátumaikat szerzik vissza, hanem még hat-nyolc új mandátumra is szert tehetnek. Ilyen körülmények közt a demokrata párt körülbelül negyven-negyenkét mandátumra számít.

A szociáldemokrata párt vezetősége azt hiszi, hogy legalább huszonöt új képviselőt küldhet be a birodalmi gyűlésre; ugyanennyire becsülik a kommunisták veszteségét. Egészen bizonyos tehát, hogy a köztársasági pártoknak abszolút többségük lesz.

A vasárnapi választásra különben végleg lezárultak a jelölések. Összesen 4638 jelöltet állítottak fel. Ezek közül 389 esik a birodalmi listára, 4249 pedig a kerületi listákra. A porosz országgyűlési választásra 2887 képviselőjelölt lépett fel.

Zománcozott edények, konyhafelszerelések a legolcsóbban KUN VÁSKERESKEDŐNEL.

Megkezdődött a nagy karácsonyi vásár

MOLNÁRNÁL

Bulv. Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 9. sz. alatt

hol uri divat, kötött- és szövött áruk a

legolcsóbban beszerezhetők

Urilszabó üzletünket

a „Sas-passagéban” megnyitottuk

hol a legkényesebb izlésnek megfelelő elsőrangú divatruhákat készítünk a legbiztosabb árakban

Bacsó és Braun

Zsoldos tanintézet

Budapest, VII. Dohány-utca 84. szám alatt.

a legjobban készít elő középiskolai magánvizsgákra. Kiváló és magyarázatos tanulmányok megrendelhetők.

Szövetkezeti önségély

Irta és az iparosok ismeretterjesztő estélyén 1924. nov. 4-én előadta: dr. Oláh Béla.

V.

10. mily állami (városi, kamarai, stb.) támogatásban részesültek a működő szövetkezetek?

11. mennyi nyersanyagot használtak fel?

12. mennyi hitelt vettek igénybe?

13. mennyi saját álló és forgó tőke fellet rendelkeztek?

14. mily javaslatok vannak a kamarának a szövetkezetek működésének élénkítésére, támogatására, fejlesztésére, esetleg a feloszlásra vonatkozólag?

Ezek az adatok szintén a központhoz küldetnének be, ahol is azok feldolgozásáról ugyancsak az evégből összehívandó országos kamarai értekezlet utasításaihoz képest történnék intézkedés.

A kamarák évi szövetkezeti programjának rendeltetése — mint fentebb már említve volt — a szövetkezeti akció egysegítése volna. E programnak, melyeknek tartalmát nem kimerítőleg, csupán példázólag állapítottuk meg, az ország egész területére nézve rendkívül értékes, egységes nézőpontból összeállított és a legszigorúbb közgazdasági megítélés szerint is átgondott anyagot gyűjtésének egybe s meg volna az a nagy előnyük, hogy az ország minden vidékeinek érdekeit összehangba hozná az állami költségvetés iparfejlesztési hitelének tényleges teherbírási képességével.

A szövetkezeti program intézményének megvalósítása tehát a szövetkezeti ügyet a legszorosabb nexusba hozná a kamarákkal, melyek így módon nemcsak anyagi és erkölcsi támogatásban részesítenék a szövetkezeteket, hanem azok irányítása, ellenőrzése, fejlesztése és általában egész működése körül a megalakulás, pillanatától fogva oly nagy befolyással tennének szert, melynek birtokában azokat valóban nagy jelentőségű iparfejlesztési és közgazdasági tényezőkké emelhetnék.

Nincs kétségünk aziránt, mikép az érdekelt iparoság nemcsak meggyűgőzéssel, hanem a legteljesebb rokonszenvvel kísérné a kamarák általuk javasolt intézkedések beavatkozását, hiszen tévedés azt binni, hogy a kisiparosság nem kedvező talaj a szövetkezeti eszme megismosodására. Tavolról sem! A szövetkezési hajlandóság igenis adva van! Példa rá a mezőgazdasági szövetkezetek szépen prosperáló ügye. E képességek hiányának pótlására pedig a kamarák kiválóan alkalmasak.

Azoknak pedig, akik attól féltik a kamarákat, hogy az ipari szövetkezések ügyeinek felkarolása által „par excellence” kézműipari érdekképviselővé válnak, — elég legyen csak annyit mondanunk, hogy egy termelőosztály ügyeinek felkarolása még nem jelenti a többi nagyjelentőségű kamarai feladatok elhanyagolását s ha a kamarák érdekeltégük egyik körében eredményes tevékenységet fejtenek ki, ezzel a kötelekükbe tartozó többi kategóriáknak nemhogy elkedvetlenedésre szolgáltatathatnának okot, hanem egyenesen az irányukban megnyilvánuló közbizalomnak adhatnak tápot, éppen mert akcióképeségüket tevékenységük körük egyik fontos részében vitán kívül helyezték.

A szövetkezetek ügyének istápolását tehát kamarai hatáskörbe kívánjuk utalni. A viszonyok javulását egyöntetű és országos kamarai akcióktól várjuk. A kamarák bármily céltudatos közreműködése azonban hiábavaló volna, ha nem számíthatnának az érdekeltég közvetlen és közvetett támogatására.

Elsősorban az ipartestületek azok,

melyekre az ipari szövetkezetek szervezésének jegyében megindítandó kisipari akcióban oroszlánrész vár. Hiszen kamarák ügybuzgalma csak úgy vezethet sikerre, ha ügyszertetlő áthatott és a idők méhében vajdó reformgondolattal megértésére képes és kész ipartestület támogatkozhatnak.

Rendkívül nagy súlyt kell helyezni továbbá az államhatalom legmesszebbre való támogatására! Az iparfejlesztés kései nem improduktív állami befektetések.

Ellenkezőleg! Minél bőkezűbb az annál gyümölcsözőbb a termelés. Minél gyümölcsözőbb a termelés, annál nagyobb a polgárság és minél nagyobb a polgárság, annál nagyobb a közteherbírási képesség.

Vége.

Tekintse meg „FOR GENTLEMEN” uri-divat szalon Rimanóczy-szálló épület — Külön látványosság!

Legfinomabb VERESBOROK Goldleder József eladását megkezdtem. Regina Maria-

Egy komplett hálószoba butort,
Egy női arany órát,
Egy fucat női florisarisnyát

NYERHET
INGYEN

minden vevő, ki 300 Lei értékű árut vásárol

ROTH
csipkeáruházába
Sas-passage

Ahol legolcsóbban beszerezhetők: női ruhászövetek, flanelek, barcetek, bélés áruk, vásznak, harisnyák, keztyűk stb.

A hálószoba butor az üzletben megtekinthető.

Ha elegánsan akar öltözködni, keresse fel
HERSKOVITS
elsőrangú uri szabó üzletét. Str. Gen. Mosoi (Mezey Mihály-ut)

Megnyit! Főrész és Társa Megnyit
új modern cipő szalonja
Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 23. szám
Elvállaljuk férfi és női luxus cipők készítését
legszebb kivitelben. Javításokat gyorsan eszközölünk

Figyelem!

Nemcsak hirdetjük, hanem tényekkel is bizonyítjuk, hogy a legolcsóbbnak elismert árainkból csak e hó végéig

10% árkedvezményt adunk

AU PRINTEMPS (volt MISSIR) cég.

figyelje a
HAJNAL és RÓZSA
árakait mert árákban vezet!!!

Árnyékot kellő olcsó árak!

PAPLANOK mért után is!!	Prima mosott schiffon	Lei 36	Teljes menyasszonyi kelengység
	Prima mussolini vászon	„ 38	
	Garantált szintartó ingezfir	„ 48	
	90 cm sz. batiszt schiffon	„ 59	
	150 cm. sz. lepedő vászon	„ 118	
	Divat szövet barchet	„ 79	
	Divatvelurok	„ 88	
	Világhírű medve fonal eredeti gyári árban		

UNGÁR és GLÜCK
„Del-Ka” áruház
Sas-Passage. Főbejárat. Sas-Passage.

Nagy elárusítás
óriási raktár miatt **téli kabát-szövetekben**, öltöny és felöltő szövetek legolcsóbb árban.
HAVAS és GRÜNFELD
posztóáruház, Avr. J. (Kossuth)-u. 8. — Címre figyelni!

Vászon, Schiffon, Fehérnemű
Asztalné-
műek, Ke-
lengyék,
Függöny,
ágy és asz-
talterítők
Hencser-
takarók,
Paplanok,
Linoleum

Szőnyeg, Perzsa szőnyeg gyártás

Perzsa fonalak, csomózó, felvető és leszövő fonalak. Eladás nagyban és kicsinyben

CZILLÉR IMRE
nagyáruházában, Piața Unirii Szt. László-tér

Az elfogott gondolat

Sok minden van égen és földön,
Miről tudásunk nem is álmodik.
Hamlet.

Az okkult „tudomány”-okat a kutató-sok kivették a szabad levegőre s már nincs szükség arra, hogy kísértetes időben, sötétben, vagy felhomályban végezzék a kísérleteket azok, akik az emberi lélek titkait felderíteni szeretnék.

A gondolatközlés ma a legnagyobb problémája a teozófiának, ezen dől el az emberiség sorsa. Mert ha gondolatainkat minden külső segítség nélkül közölhetjük másokkal, vámmentesekké válnak azok az eszmék, amelyek az emberben fölfejlészik a jósságot s annak tudatát, hogy az emberiség egységes s nincs különbség ember és ember között.

Elméletileg a kérdés a következő: az erőt nem látta senki, de hatását érezzük. Az erő nem vész el, hanem csak átalakul. Mennél nagyobb tehát az agy ereje, annál erősebb a gondolat, amelyet termel s annál jobban hat más agyvelőkre, amelyeknek befogadó hajlama meg van vagy az indító aggyal össze van hangolva. A gondolat közölhető épp úgy, mint a szavak a drótnélküli telefonon. A gondolathullámok épp úgy viszik a gondolatot, mint a Herzhullámok a Morse-jeleket, vagy a szót. A gondolat egyirányban terjed, ha az indító agy azt akarja, de terjedhet a rádió mintájára köralakban is.

A gondolat terjedését mindenki tapasztalhatta. Valami nyugtalanítja az embert hosszú ideig, nem tudja dolgait megszokottan végezni, jár-kel, nem alszik. Egyszerre csak, mint mondják, „megvilágosodott az elméje” s hirtelen előtte áll az öntudatlanból a nyugtalanító megoldás, egy gondolat, egy terv, egy felfedezés, vagy találmány. Valahol egy nagy agyvelő kitervel valamit kemény munka után s a gondolat elindul s megfelelő agyakban jelentkezik. Innen lehet megfejtetni azt a nem szokatlan esetet, hogy a föld különböző részein egyszerre merül fel ugyanaz a gondolat, vagy felfedezés, művészi irány vagy találmány. Sziklahegységekkel elzárt területen ugyanez a gondolat foglalkoztatja az embereket, mint a síkságokban s az emberiség történetében olvasható, hogy egyidőben egymástól függetlenül nagy kulturák álltak fenn Babiloniában és Mexikóban ugyanazon az alapon.

A gondolat tehát hat s még nem tudjuk, hogyan, csak érezzük, kísérletek igazolják, hogy két egyformán kulturált agyvelő ember minden percben tisztában van a másiknak gondolatával. „Igen”, mondja a másik, „én is arról gondolkoztam”. Ilyen összehangolt gondolkodásuk még azt is tudják, mi rejlik a szavak alatt s mire gondol a másik, mikor valamit mond, mást, mint ami a véleménye. Ezt különben a diplomáciában művészetig vitték, hogy a gondolatokat szavakkal eltakarják s viszont a szavak takarója alá nézzenek.

A gondolatátvitelt már kávéházi iáteként kezelik, de minden nagy gondolattal megtörténik. Játék volt a vilámság, a delejesség, a telefon a kifeszített bőrrel és spárgavezetékekkel. Játsszanak a gondolatátvitellel is. Már komolyabb kísérletek történtek a médiumok Clairvoyance képességével, amelynek segítségével messzelevő emberek tetteit figyelték, mozgását látták s gondolatát kiírták.

készíték. A verseci kútfúró, Neukom médiumával, a tragikus végű Salamon Ellával messzelevő emberek szavait ismételtette s elvesztett tárgyakat kutatott vele attól kezdve, hogy az elvesztett tárgyat valaki átvette egész addig, míg elvesztette. Ma ezt minden jó médium meg tudja csinálni, de csak nagy idegfeszültség árán s kimerültség jár a nyomában.

Egy váratlan és elő nem készített eset most azt látszik igazolni, hogy a gondolat akkor is elfoghatja valaki, ha arról a gondolkozó nem is tud s azt nem is akarja. Nagyváradon él egy világsszerte ismert teozófus, aki a japán teozófiai társaságnak is a tiszteletbeli tagja, a londoni társaság rendes tagja, aki Annie Besantot egyszer sarokba szorította két kérdésével, viszon Karánsebesen él egy kitünő médium, aki önmagát tranceba tudja hozni. Mivel agyvelő mindakettő, soha egymásról nem hallottak, nem tudtak, összeheszéséről tehát nincs szó.

Egy éjjel a nagyváradai gondolkozó nem tudott aludni. Felvetődött néhány kérdés agyában s ezen töprengett. Este 9-től éjjel 12 óráig hánytá-vetette magában a gondolatmenetet s tizenkét óraker elaludt kifáradva, de a problémát megfejtette. Erről senkinek se szolt.

Néhány nap mulva nagy csomagot kapott Karánsebesről, amelyhez egy levél volt csatolva. A levélíró, a karánsebesi médium, foglalkozására mérnök, leírja, hogy azon az éjjelen, amikor a nagyváradai gondolkozó töprengésbe merült, úgy érezte, hogy valami ismeretlen gondolatcsor hat rá. Gondolta, elfogja. Az asztalhoz ült tehát s írta, ami jött magától. Írt, írt, új, szép, nehéz gondolatokat, alig győzte papírral és írással, gyorsan kellett írni, mert a gondolatok is gyorsan jöttek s éjjel tartottak. Azután kimerülten lefeküdt s reggel csodálkozva olvasta, hogy a gondolatok Nagyváradról, névszerint ettől és ettől erednek. Most emlékezett rá, hogy első percben látta a nagyváradai gondolkozót, ágyán ülve s töpregve, nevét kereste s az éjjeli szekrényen levő levélről olvasta le. Azután már gépiesen írta, ami jött. Nagyon kimerült e kísérletben s bocsánatot kér, hogy másnak a gondolatait kikémlelte s elfogta.

Az eset feldolgozás alatt áll. Ha beigazolódik, hogy a gondolatot tisztán annak erejével lehet közölni, további, előre elkészített kísérletekkel próbálják meg erősíteni. Perspektívája ennek regényiroknak való. Az emberiség fejlődésében olyan ható erő lesz, amelyet céltudatosan irányíthat arra, hogy a jószág és szeretet eláraszsa a világot. S az is bizonyos, hogy az ember, mint minden felfedezésnél és találmánynál, ki tudja eszelni, hogy lehet ezt is a romlás szolgálatába állítani.

Szüts Dezső.

Képes könyvek
Mesés könyvek
Fiúági iratok
December 6-tól 25-ig
sehol sem létező
olcsó áron árusítatának
a Hegedűs Hirtlapirodában

A Dreher-Haggenmacher sörgyár, Bajor dupla maláta

BAVARIA SÖRE

ma került forgalomba. Kapható minden étteremben és vendéglőben.

A patronázs-ügy Nagyváradon

Nagyvárad, mint sok kulturális törekvésben, úgy a patronázs ügyében, vagyis a fiatalok bűnözők megmentésében a városok között első helyen állott. Kevés magyar városban jutott a patronázs-ügy abba a kedvező helyzetbe, hogy a fiatalok bűnözők védelmére Hivatalos Pártfogói Tanfolyamot tartottak. A magyar uralom alatt a patronázs nagynevű apostola Balogh Jenő egyetemi tanár és igazságügyminiszter volt, akit ezen munkájában elsősorban a Szociális Missziótársulat nővérei támogatottak, akiknek vezetése alá Szikszón egy javító-intézetet is helyezték. A missziós nővérek a gyermekbíróság ügykörében is jelentékeny részt vettek és a törvényszéken állandó helyiség volt számukra fenntartva. A Szociális Missziótársulat, mint jogilag önálló intézmény, szociális nővérek neve alatt letelepedett Romániában is és a központjuk Temesvárt van, ahol többi között a fiatalok felügyeletével is foglalkoznak. Működnek Nagyváradon és Aradon is.

A Missziótársulat megbízásából Szilágyi M. Dózsa, prem. tanár szervezte Nagyváradon a hivatalos pártfogói tanfolyamot, amelynek előadásai 1918. október, november és december hónapjaiban folytak le, összesen kilencvenkilenc órában a premontrei főgimnázium VI. osztályában.

Tanfolyamai és előadói a következők voltak: általános erkölcsi ismeretek: Szilágyi M. Dózsa; általános nemzetgazdasági ismeretek: dr. Bozók Ferenc jogtanár; általános jogi ismeretek: dr. Krüger Aladár; a fiatalok bűnügyeiben érvényes jogi szabályok: Tátrai Kálmán törvényszéki bíró; a javítónevelés és a fiatalok fogházbüntetésének végrehajtása: dr. Miskovszky Jenő, kir. ügyész; gyermekvédelem és patronázs: dr. Nagy Béla, törvényszéki bíró; a büntetőjog alaptanai különös tekintettel a gyermekbűn tényezőire: dr. Aliquander Kálmán, tanácsjegyző; a criminal psychologia és pedagógia a legszűkebb általános lélektani elemekkel: Szilágyi M. Dózsa.

A tanfolyamra jelentkeztek: Antal Mária irg. nővér, özv. Barabás Gézané, Bogschné Pezold Irén, Borbély Éva, Borbély Piroksa, Buhl Kornélia, Csorba Dária irg. nővér, Cziffra Irma, özv. Demek Győzőné, Dömel Pia irg. nővér, Farkas Etelka, Follmann Géza, Gyengéné Muth Verus, Haday Berta, Kazinczy Mária, Kecsksé Anna, Keifler Johanna irg. nővér, Kiss Valy, Kovács Gizl, Koncz Liliosa irg. nővér, Kozma Mária, özv. Kövér Sándorné, Lapu Károlyné, Mann Lenke, Marcsics Ferenc, Matosay Olivérné, Mikussay Margit, Pozsonyi Matild, P. Aurelia irg. nővér, Rácz Sárika, Sándor Albertné, Schüch Erzsébet, Szabados Pálné, Stein Klarissa irg. nővér, Szikora Irma, Udvardy I. Ödön.

A buzgóság oly nagy volt, hogy az előirányzott óraszámot jóval felül kellett előadást tartani, sőt 1919. január havában ismételőrákat is óhajtottak.

A vizsgálatok a gimnázium 4 termében négy bizottsági tag előtt 1919. január 27, 28 és 29-én voltak és némelyik oly tanpraesett feleletet adott, hogy a bizottság egész spontán megtapsolta.

Ünnepélyes volt a tanfolyam megnyitása az esküdtszék nagytermében, ahol a többi között Balázs Benedikta szociális nővér tartott szakszerű előadást a patronázsról.

Az ünnepélyes bezárás a főgimnáziumban történt február hó 2-án, amelyen a bíróság nevében Gálbory József buzdító beszédet tartott a patronázs érdekében.

Megalakult ugyanekkor a misszió társulati patronázs szakosztály is Szilágyi M. Dózsa igazgatása alatt, amelynek elnökeül özv. Kövér Sándorné, titkáru Schüch Erzsébetet, jegyzőül Borbély Évát, pénztárossal Kazinczy Mária választották meg.

Ezen patronázs szakosztály a gyermekbírósnak, illetőleg a fiatalok felügyelő hatóságának a legnagyobb készséggel állott rendelkezésére és nagy örömet fogta el a jövő lelkeket, ha valakit a bűn útján megállíthattak.

Havonként összejött a szervezet, hogy a pártfogásról beszámoljon és minden alkalommal egy szakelőadás is volt; különös értéke volt az ily összejezővételnek, mert bíró is volt jelen, aki a szükséges szakszerű felvilágosításokat megadta.

Ez a rövid visszapiantás mutatja, hogy a patronázsügynek Nagyváradon talaja van. Ha a hivatalos tényezőket tiszta emberszeretettel vezeti és legfőbb feladatnak a fiatalok bűnözők megmentését tűzi ki, akkor ez a szervezet újra fel fog tudni és a legnagyobb önzetlenséggel fogja ezen emberbaráti ügyet szolgálni, annál is inkább, mert a nyomor, a munkahiány, a romlott közélet nagyon érzéketlen káros befolyását az ifjúságra.

Szunyogh Barna
Ady—Petőfi
dalestélye
december 11 csütörtök
este fél 9 órakor a Kath Körben.
Jegyek előre válthatók a Hegedűs Hirlapirodában.

Sunfield
Oradea-Mare
Székrenypapirjai
a
legolcsóbbak

Nagyvárad legrégebbi szűcs és szőrméruháza.

Zboray Gyula és Tsa cég

áthelyezve Bulv. Regele Ferdinand 8.
(Stepper cukrászdával szemben)

Ajánlja dusan lelszereit raktarát a
n. é. közönség szives figyelmébe.

KEPES ELEK

orvosi kötszerész, Sas-passago 20. szám

Saját készítményű **sérvkötők, baskötők,**
speciális kötszerek, női és férfi övszeret

DELAVARE BOR
különlegesség ismét kapható
Goldföder Józsefnél, Regina Maria-tér.

Olcsó cipők!

A „DERBY“ Cipőgyár R. T. már csak rövid ideig

fogja cipőgyártmányait szabott, gyári áraiból

15%-os árengedménnyel árusítani.

„DERBY“ CIPŐÜZLETEK:

I. Bulev. Regele Ferdinand 2. sz. || II. Str. Avram Iancu (Kossuth-u.) 5.
Bazár épület Gyárépület
III. Nicolae Iorga (Zöldfa-utca) 7. szám.

Heymann-kerítés

Bulewardul Regele Ferdinand
(Rákóczy-ut)

3

alatt a fehér lobogónál levő

alkalmi üzletemet
ehő 25-ig fenntartom,

hogy a teljes raktárt elárulsam. Az
árakból további 20 százalékot le-
leszámítottam.

Olcsó leszállított árjegyzékem:

Fekete kabát posztó. nagyon olcsó
mtr. 720 Lei

Kabát szövetek gazdag színekben,
velour düflin és posztóanyagból
mtr. 480, 600, 730 Lei

Szines posztók minden színárnyal-
latban mtr. 275 Lei

Csikozott aljkelmék, most
mtr. 280, 400 Lei

Legdivatosabb idény kockás szö-
vetek mtr. 300, 560 Lei

Szines angol kabátsszövetek
187, 450 Lei

Kockás pamut kelme mtr. 63 Lei

Szines mosó flanelk pazar színek-
ben mtr. 80, 90 Lei

Eponge flanel nagyszerű mosható
mtr. 105

Kockás ruha vásznak mtr. 48 Lei

Plissé bársonyok, cégem reklámja
50 színben mtr. 110 Lei

Tennis flanel nagyszerűen mosható
mtr. 32, 36 Lei

Kabát plüschök
mtr. 600, 700, 800, 900, 1100 Lei

Selyem brokát bélések míg a készlet
tart mtr. 275 Lei

Selyem marocenok minden színben
mtr. 300, 320 Lei

140 cm. szines cloth összes szí-
nekben 115 Lei

Fekete angol bársony
mtr. 88, 95, 110 Lei

Fratir törülközők
mtr. 45, 75, 98, 100, 110 Lei

Zefirek férfi ingekre mtr. 35 Lei

Csipek függöny
mtr. 55, 65, 75, 85 Lei

Batist schiffon mtr. 48, 66, 85 Lei

Pamutvászon mtr. 31, 36, 40, 50, 66 Lei

Ágynemű vászon mtr. 66, 80 Lei

Alsó lepedővászon mtr. 145 Lei

Paplanlepedő vászon m. 150, 190 Lei

Cöpper térfi alsónadrág mtr. 62 Lei

Fehér cérna-grenadin mtr. 84 Lei

Cloth paplanok drb. 600 Lei

Nagy mennyiségű

asztalnemű és fehérnemű
hasonló olcsó árban!

Azonkivül nagyon sok maradék!

BARNA JENŐ

Képtelenség

Halkonból elmenni a nélkül, hogy Csók, Iváry, Pentelei, Perlmutter elragadó műveit ne vásároljon legszebb karácsonyi ajándékot.

Részleges sztrájk a Vasöntőde és Gépgyárban

A nagyvárad Vasöntőde és Gépgyár hatalmas üzemében tegnap sajnálatos incidens történt. Egy idegen állampolgár szakmunkás megfenyített egy inasgyereket, mire a munkások között formálisan harc fejlődött ki. Erdős Zsigmond gyárigazgató a rendőrség segítségét kérte, részint a verekedők leszerelésére, részint pedig a gépek és műszerek védelmére. A rendőrség részéről Bejan és Barbat kapitányok, Cosma komisár és Fodor detektívfelügyelő és Kovári detektív mentek ki a helyszínre, ahol még mindig szenvedélyes viták folytak.

A munkások kijelentették Erdős igazgatónak, hogy

nem dolgoznak addig, míg az idegen állampolgárokat el nem távolítják a gyárból.

A rendőri vizsgálat megállapította, hogy Mayer József nevű külföldi munkás megpofozott egy inasgyereket. Az inasgyerek védelmére kelt egy másik munkás, mire Mayer azt is inzultálta. Erre általános verekedés támadt, amit Erdős Zsigmond gyárigazgató akadályozott meg azáltal, hogy

a verekedő munkásokat mind ki-zárta a gyárból.

Bejan kapitány, aki a vizsgálatot vezeti, a következőben nyilatkozott az érdekes ügyről a Nagyvárad munkatársának:

— A gyár igazgatóságának kérésére jelentünk meg a telepen és helyreállítottuk a rendet. Vizsgálatot indítottunk, hogy ki és mi okozta a súlyos incidens. A munkásoknak nem lett volna joguk itélkezni és azonnal elégtételt venni verekedő munkatársaikon. Több feljelentést adtak be a rendőrséghez ez ügyben. A gyár feljelentést tett a rendbontók ellen, az inzultált inasgyerek feljelentette Mayert. A szervezett munkások nevében Czeller egy rendőrségen, mint a munkaügyi felügyelő-ségnél feljelentést tett a gyár ellen a munkabeszüntetés miatt.

Tegnap délelőn a Vasöntőde hirdetmény-tábláján az igazgatóság a következő hirdetményt függesztette ki:

Tudomására hozzuk a munkásoknak, hogy mindegyik, aki dolgozni akar, folytathatja a munkát a következők kivételével: Dávid Ferenc, Almási Lajos, Markovits Mór, Horváth Gyula esztergályosok, Varga Béla lakatos, Mózes Sándor, Bozóki László esztergályosok, Vetési Endre, Russ Péter márómunkás, Kovács Lajos öntvénytisztító. — A munka hétfőtől kezdve 8-4-ig tart.

A munkásság egyik vezető embere az incidens és a sztrájk okát a következőkben mondotta el:

— A gyárban 22 pesti esztergályos is dolgozik, akik közül egy Mayer János nevű három hónappal ezelőtt megpofozott egy tanult, ami bizonyos szakadást idézett elő a pesti s az itteni illetőségű munkások között. Mayer tegnapelőtt egy ta-

nocot ütött megint pofon s mikor a bizalmiférfi védelmére kelt, azt is pofon verte. Tegnap, szombaton délelőtt a már teljesen elmergesedett hangulaton Mayer János azzal tetézte, hogy ismét jól megpofozott egy Horváth László nevű tanoncot. Ez kirobantotta az ellentéteket és a tanonc bátyja, Horváth János nekiment Mayernek, verekedni kezdtek, mire a

negyvenkét esztergályos reárohant Mayerre és Horváth János-sal együtt valósággal kipofozták a gyár területéről.

Mayer János beszaladt a városba Erdős Zsigmond igazgatóhoz, aki úgy intézkedett, hogy a 42 esztergályost kizárja és a gépeket leállítani parancsolta. Erre a gyár kétszázhatvan munkása szolidaritást vállalva társaikért — a 22 pesti esztergályos kivételével — sztrájkba lépett s elhagyta a gyár telepét.

— Ki kell azonban jelentenem, hogy csak most ébredünk tudatára annak, hogy Mayer János folytonos pofozkodásának provokatív színezete van. Azért pofozkodott napok óta, hogy a munkásságot felbőszítse és a gyár vezetősége ne ossza szét az idén se a gyár jövedelmének két százalékát, amint azt a Trancu Jassy-féle törvény előírja. Karácsonykor, vagy újévkor szokták régen kiosztani, de a múlt évben is éppen így karácsony előtt provokáltak egy incidens és a munkásság egy krajcárt sem kapott. Ezért sietett Erdős igazgató most gyorsan kizárni az esztergályosokat, tudva, hogy a munkásság azonnal szolidaritást kénytelen vállalni s így nem 200 munkás között, hanem, amint a múlt évben, belsőleg osztják szét a 2 százalékot, amikor némely tisztviselő 40 ezer leit is kapott.

— Megkönnyíti az igazgató helyzetét az, hogy egy gépnek most hétfőre kellett kinn lenni, aminek leszállítása után két és fél millió leies számláját fizeti ki a kormány a gyárnak. Erre hivatkozva kérte Erdős igazgató a munkásság vállvetett munkáját, amit meg is kapott, abban bízva, hogy a két és fél millió biztosítani fogja karácsonyra a két százalék kifizetését.

— Hogy ki biztatta fel Mayer Jánost az incidens provokálására, nem tudjuk, de könnyen kitaláljuk. Sietni kellett az új mozdonyral, de sietni kellett az incidens provokálásával is, mert december 10-re egy másik mozdonynak kellene készen lenni, — ami után nem jár ugyan két és fél millió, azonban a munka félbehagyása, a szállítási terminus lekésése kitűnő fegyver a munkásság ellen a két százalék kifizetésének megtagadására. A gyár több milliós forgalmat produkál úgy, hogy a két százalékos szétosztásból a munkások nagyrésze 2-3 ezer leihez jutott volna karácsonyra. A trükk Mayerrel bevált, de csak utólag tért észhez a munkásság, hogy a Mayer folytonos pofozkodása csak provokáció és ismét beleestek a múlt évi kelepécebe. Az észretérés érthető izgalmat

Rendőrkapitányságot állítottak fel Kertváros és a Nilgesz-telepen

Bevezették a központi bünygi osztályt is

Megirtuk, hogy az államrendőrségben mélyreható változások történtek Ghisoiu inspektor helyezésével, aki fővárosi mintára átalakította a nagyvárad államrendőrség bünygi osztályát. Az átalakítás abból a szempontból történt, hogy a kerületi rendőrkapitányságok erejét növesztik annyira, hogy önálló munkára is képesek legyenek, de ennek dacára teljesen összetartoznak a központi bünygi osztállyal. Tegnap fejeződött be az átszervezési munkát és az új beosztásról Ghisoiu inspektor a következőkben nyilatkozott a „Nagyvárad” munkatársa előtt:

— Az átalakításokat a prefektus ur hozzájárulásával végeztem. Megerősítettük a kerületi kapitányságokat, akik ezentúl panaszokat is vesznek és azokat be is vizsgálják. Kérem a közönséget, hogy mátol kezdve minden panasz az illetékes kerülethez forduljon. Felállítottuk ezentúl egy új kapitányságot, amely a Kertváros, Nilgesz-telep és a pályaudvar közönsége felett fog örködni.

— A kerületi beosztás különben a következő:

Első kerület Barbat kapitány vezetésével, második (olasz) kerület Wolff kapitány vezetésével, harmadik (velencei) Dancu kapitány vezetésével, negyedik kapitányság Anca Gratián komisár vezetésével Kertváros, Nilgesz-telep és a pályaudvar.

Azonkívül természetesen a központi bünygi osztály is megmarad külön alosztályai-lyal. Kérem a közönséget, könnyítse meg a munkánkat, hiszen mi minden tettünkkel a közönség érdekeit szolgáljuk.

* Mosdáshoz, fürdéshez minden jóesű ember Brázay kölnivizet használ. Ezt pompás, decens illata folytán rendkívül népszerű, éppen ezért mindenütt kapható

APOLLÓ MOZGÓ

Ma, vasárnap utoljára

A minaret hangja

Szientimentális dráma a Keleten 7 felvonásban.

A főszerepben: **Norma Talmadge.**

Ezt megelőzi: **egy kitűnő Cameo burleszk.**

PATENT áruházban
1 pár keztyű 36 L.

PATENT áruházban
1 pár látyel barisnya 90

PATENT ÁRUHÁZBAN

PATENT áruházban
1 pár sokni 19 L.

PATENT áruházban
1 nyakkendő 28 L.

minden a legolcsóbb Strada Iosif Vulcan (Nagy Sándor utca) No. 1. Klein Simon női kalapüzlete mellett

keltett a munkásság között s a sztrájk következményei beláthatatlanok.

A Nagyváradi munkatársak kérdést intézett Erdős Zsigmond igazgatóhoz, aki a következőket adta elő:

— Május óta, mióta a helybeli munkásság két részre szakadt; külföldi munkásainkat figyelmeztették, hogy ne tartozzanak a moszkvai jellegű szervezetbe, hanem tagdijaikat a kolozsvári amszterdami jellegű szervezetnek fizessék. Munkásaink egyrésze és az összes külföldi munkásaink a kolozsvári szervezethez tartoznak a többi a nagyváradi szervezetbe. Azóta a két elmentés szárny között állandó a harc és azóta dolgoznak a harmadik internacionáléhoz tartozó munkások a külföldi munkásaink eltávolításán. A szóban forgó Mayer nevű munkás több mint két esztendeje dolgozik nálunk az esztergapadnál. Az ő keze alatt, mellette dolgozik egy tanonc, aki ellen Mayer különben is régen panaszkodik, hogy hanyag. Ma ezt a tanoncot beküldte Mayer a kovácsműhelybe s minthogy soká nem jött vissza, utána ment. Tétlenül találta ott, mire dühbe jött és pofon vágta. A többi tanoncok az incidens helyén összegyűltek és Mayer egy Horváth nevű tanoncot ellökött magától, mire Horváthnak a bátyja neki ment Mayernek. Erre Mayer összeverték, úgy, hogy csak a külföldi munkások közbelépésére tudott ép bőrrel megszabadulni. Jelentették azután nekem,

hogy az esztergályosok leállították a munkát azzal, hogy külföldiekkel nem dolgoznak.

— Erre én kiadtam a rendelkezést, hogy ha nem dolgoznak, a motorok álljanak le. Az esztergályosok kivételével azonban a kovácsok, kazánkovácsok, mintaszatolások, vasöntők és festők dolgoznak zavartalanul tovább. Én hirdteményt függesztettem ki, hogy tíz rendbontó munkás kivételével mindenki tovább dolgozhatik.

— Amit a munkások az incidens provokálásáról állítanak, az egyáltalában nem felel meg a valóságnak. Szokás volt a válalatunknál, hogy karácsony előtt a munkások munkaidejük arányában egy heti duplafizetést kapnak. Ezt tavaly, mikor a szabadságidő követelése került napirendre, beszüntettük. A folytonos drágulás folytán ezelőtt három nappal a munkások fizetésemelést kértek. Kifejtettem előtűk, hogy január elsején az államasutak valószínűleg új akkordárakat léptet életbe és ennek kapcsán a keresetük 10–15 százalékkal emelkedni fog. Kértem őket, legyenek addig türelemmel és kárpótásul megígértem, hogy az idén is részesednek a karácsonyi ajándékban. Mindezt teljesen önként, saját jószántamból tettem és erre engem semmiféle törvény nem szorít. Különben is munkásjóléti intézkedéseink felmentenek minden védekezés alól. A listára helyezett tíz munkást semmi módon nem fogadhatom, mert részben részt vettek a verekezésben, részben a dolgozni akarókat életveszélyesen fenyegették. Hogy ezek a munkások egyébként állandóan bujtogatnák, azt a munkások információik után állapítottuk meg.

Újabb egyiptomi összeesküvés az angolok ellen

Londonból jelentik: A Daily Mail és a Daily Express arról az értesülésükről számolnak be, hogy a brit kormány több kiváló tagjának élete ellen az egyiptomi szélsőségesek egyik titkos szervezete összeesküvést kezdeményezett. A brit felelős hatóságok ezért külön védelmi rendszabályokat léptettek életbe.

A kabinet egyes tagjait éjjel-nappal fegyveres titkosrendőrök őrzik. A Scotland Yard értekezlete azt is elhatározta, hogy valamennyi minisztérium azonnal rendőrtisztokból álló őrseket kapjon. Valamennyi tisztviselőt revolverrel szerelték fel.

A hatóságok külön gyakorlati utasi-

tásokat kaptak abban a tekintetben, hogy milyen magatartást tanúsítsanak, ha valamelyik miniszter, vagy hivatalnok, vagy

kormányépület ellen merényletet kísé-
nének meg.

Az osztrák nemzetgyűlés karzatán tüntette a munkanélküliek

Bécsből jelentik: Az osztrák politikai helyzet ma a munkanélküli segély és az állami hivatalnokok karácsonyi segélye miatt rendkívül kiélesedett. Az osztrák nemzetgyűlésen emiatt nagy tüntetés volt. A munkanélküliek ugyanis csöndesen és észrevétlenül megtöltötték az ülésterem mindkét karzatát.

Mikor a nemzetgyűlésen Steinecker betértesztette a munkanélküli segély korlátozására vonatkozó törvényjavaslatot, a munkanélküliek a karzatán zajosan tüntettek.

— Azt kívánjuk, emeljék fel a munkanélküli segélyt.

— Mi éppen halunk, ott lent pedig jól élben élnek!

Pár pillanatig az elnök a meglepetés-

Holnap van az Erdélyi Zsidó Árvagondozó kongresszusa

Az Erdélyi Zsidó Árvagondozó országos kongresszust tart holnap, hétfőn Nagyváradon. Erdély minden részéből eljönnek Váradra azok, akik az árvák sorsát szívükön viselik, hogy az árvavédelmet fokozatosan fejlesszék és a helyi szervezeteket kiépítsék. ez a jótékonyági intézmény nagyon sokat segített már a minden támasz nélkül maradt árvákon és bizony sok hasznos polgárt nevel az országnak.

A holnapi kongresszusnak igen nagy fontossága van, mert azt kell megvitatnia, hogy ha az amerikai segítő szervezet a Joint visszavonulna, hogyan lehetne fenntartani a központi szervezetet. A kongresszus tárgysorozatának 12 pontja van.

Ugyancsak holnap, hétfőn este 8 órakor a nagyváradi helyicsoporthoz másra rendezték az „árva-estélyt” rendez a delegátusok tiszte-

től nem tudott magához térni és csak később kezdett el csemetni és ezt kiabálta: — Ruhe!

Erre újból kitört a karzatán a zaj: — Hesekek vagunk!

A keresztényszocialista képviselők vetelve kiáltották:

— Hol van a rendőrség? Ki kell ütni a karzatot.

— Szóval a rendőrséggel akarják megoldani a munkanélküliség kérdését — szövegezte a Zeser szociáldemokrata képviselő.

Szinte refrénszerűen, kórusban kiáltották erre a karzatán:

— Karácsony előtt állunk és éhen halunk.

Később viharos jelenetek játszódtak még le és a javaslatot — a szociáldemokraták szavazata ellenében — elfogadták.

letére a Kereskedelmi Csarnokban. Irta nem adtak ki meghívókat, de szívesen látnak mindenkit, aki az árvák sorsát szívükön viseli. Az estély műsora a következő:

Prológ. Elmondja Kerecz Klári. Füzösische Puppe. Tánccalja Hoffmann Klári. Vers „Anyám siralmára”, Patai József. Szavalja Berkes Dóra. Schumann: Póllons. Zongorán játsza Diamandi Miklós. Űrnő, Eichner Ilona. Dans National. Tánccalja Homok József. „Pistuka” árvala. Irta Kempner Magda. Megrendezte Betanította Antalffy Margit.

Szünet. Belsazar, írta Heine. Paródiák. Kvartett Schuberttől. Játsszák Portmann, Szmazenka, Eichner és dr. Sándor. Copelli balett. Lejtő Mányoky Ica. Cselekednek az árvákért. Előadják Katz Andor, Adler István, Löwenstein Magda, Wilk Ilona és Garai Tibor. Moha-rózsa. Tánccalja Ligei Maca.

Egy teljes férfi öltöny szövet	Egy teljes férfi kabát szövet	Egy teljes női kabát szövet	Egy teljes női ruha szövet
615 Lei	715 Lei	575 Lei	275 Lei
Egy teljes női kostüm szövet	Hétfőn kezd a KÖRÖSPARTI ÁRUHÁZ szenzációs olcsó elárusítását		Egy teljes női ruha marocé
785 Lei			365 Lei
Mosó flanel gyönyörű			Lepedő vászon
59 Lei			59 Lei
Francia flanel különleges	Fehérnemű vászon	Fehérnemű schifon	Czérna sefior
73 Lei	27 Lei	34 Lei	47 Lei

Ingyen

...zetet, tudást, biztosabb kritikát sze-
...al, ha a Helikon nagy külföldi mű-
...re ragyogó munkáiból álló tárlatát
...teinti. Str. Bratianu-Szaniszló-u. 1.

UDONSÁGOK

SERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
KIDRINTUL CAROL (VOLT SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA) NO. 6.
Kiadóhivatal: Adolfféld
KÖNYVÉLD ADOLF RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
ELŐFIZETÉSI DÍJ:
Egy hónap 50, negyedévre 150, fél évre 300, egy évre 600. Leírás: egy hónap 60, negyedévre 180, fél évre 360, egy évre 720. Leírás: egy hónap 60, negyedévre 180, fél évre 360, egy évre 720. Leírás: egy hónap 60, negyedévre 180, fél évre 360, egy évre 720.
A „Nagyváradi” telefon száma 38.
Hirdetéseket eljuttat a kiadóhivatal és a legelőbbi
Hírlapiroda (Telefon 13-01)
SZÁM ÁRA BUKARESTBEN 5 LEI 50 B.

Kenyérevők kara

Hat kenyér, ennyi adatott,
illetlenül beleharapok.

Ért nem értem és érzem én
Ért tudom, sovány és kőkemény.

Értott innnyel rágom, csemcsegem
Értők érte s nem izlik nekem.

Értők érte, üzöm, hajszolom —
Értogy tovább birjam, hát majszolom.

Értolgozok és izzadok s olyik
Értadjaiba megháborodik.

Értaki álmodni is mer másról
Értaraz héjjába belefásul.

Értorc, mint ősi bástyán a lovag,
Értogat tör és hitet fosztogat.

Értégzet fogadott bérenceként
Értégőli a csalfa vak reményt.

Érténeha gyémántnál is többet ér
Értgy falat száraz, komisz kenyér.

Értítalom! Poklom és csömöröm —
Értki elkívánja: megölöm!...

BÁRDOS LÁSZLÓ

* LAPUNK legközelebbi száma a hét-
oldogasszony ünnepe miatt szerdán, a
tes időben jelenik meg.

* Megsemmisítették a dési választást.
Arestből jelentik: A kormány a dési
választást különböző választási visszaélés-
élekről. A nacionalisták — mondotta
Mosoiu — ellopták az urnákat, megsemmisítették a jegyzőkönyveket. Kérni fog-
a kamarában, hogy az urnalopások ér-
ő szerzőjének, Filipescu Gergely kép-
őnek mentelmi jogát függesszék fel.
uj dési választásokat december 10-re
éki ki.

* Mascagni Budapestén. Budapestről
atik: A 61 éves Pietro Mascagni, a
hírű olasz zeneszerző a Cavallé-
Rusticana szerzője Budapestre
zett, ahol a Magy. Kir. Operában fog-
estén át dirigálni. Mascagni egy uj-
őnek érdekes nyilatkozatot tett ma-
al és a magyar zenéről. „Egy mérnök
rég azt mondotta nekem, — közölte a
ősiagos, jovialis Mascagni, — hogy ka-
átok meg Mascagni zenéjét és magyar
műveket fogtok benne. Igaza volt:
étem és ismerem a magyar zenét és a
alleria Rusticana-ban valóban észre-
em magyaros elemeket.” Elmondta,
y a fia a háboru alatt Pápan volt ma-

gyar fogolytáborban, ahol különösképpen
jól bántak vele. A modern zenéről elítélő-
leg nyilatkozott, mondván, hogy a zene az
érzelem művészete és nem az értelem.

* A volt igazságügyminiszter az Agrár
Takarékpénztár igazgatóságában. Arról
értesítünk, hogy a Nagyvárad Agrár Ta-
karékpénztár T. H. Florescu volt igazság-
ügyminisztert bukaresti és Nicolae Pata
a Banca Chrissoveloni Bukaresti, ügyve-
zető igazgatóját legközelebbi közgyűlésén
az intézet igazgatóságába bevélasztja. A
bukaresti politikai és pénzügyi világ e két
kitűnőségének az intézet direkciojába való
bevonulása annak a kapcsolatnak a kimé-
lyítését juttatja kifejezésre, melyet a
Nagyvárad Agrár Takarékpénztár a fő-
városi pénzcentrummal létesített.

* Megfelelőbbézték a prefektushoz a
házzsámtáblák árlejtését. Kramer és
Klein címfestők és Iványi öntőiparos teg-
nap megfelelőbbézték a prefektushoz azt a
tanácsi határozatot, amely a házzsámtáb-
lákra kihirdetett árlejtés felett döntött.

* Sorsolás a Hegedüs kölcsönkönyv-
tárban. Tegnap tartották meg az újabb díj-
talan sorsolást a Hegedüs Hirlapiroda köl-
csönkönyvtár előfizetői között: A nyerte-
sek a következők: 1. díj (női kalap Klein
Simon kalapgyárából) 1626. sz. előfizető,
Gottlieb Béláné Csengeri-utca. 2. díj 8941.
sz. előfizető, Sauerpreis Nándor igazgató
Batthány-u. 3. díj három fénykép Dajko-
vits műterméből, Eisler György Nagyszal-
lonta, 4. díj (két üveg Robin likör) 958. sz.
előfizető Klein Andorné Emléktér, 5. díj
(két havi kölcsönkönyvtár előfizető) 1407.
sz. előfizető Weisz Böske Körös-utca 24.
A számokat Weisz Imre tízéves fiúeska
(Vámház-utca 1.) huzta ki.

* Csók István a párisi kiállításokon
többszörös díjat nyert festőművész leghi-
resebb képét láthatja a Helikonban.

* Görög keleti kápolnaszentelés Érmihályfalván.
Érmihályfalva görög keleti vallású lakosságának
mindeztideig nem volt temploma. Hónapokkal e-
előtt indult meg az akció, hogy az ortodox hívők
számára istenházát létesítsenek. Ez sikerrel is tört
és a hívők áldozatkészsége folytán tegnap, szomban
szentelték föl szép és lélekemelő innepségek
folyt a szinos új kápolnát. A beszentelés egyházi
ceremoniáit Horváth Endre görög keleti főespe-
res végezte és a beszentelés innepségén ott volt
a város egész vezetősége és az Érmellek számos
egyházi és világi kitűnősége. A kápolnát Mihóe
Miklós volt lugosi liceumi tanárnak adták át, aki
az új templom lelkésze lett.

* A Kath. Növédő Egyesület karácso-
nyí vására f. hó 9-én, kedden nyílik meg.
Mindennap d. e. 10—1-ig és d. u. fél 4-től
7-ig lesz nyitva. Elfogadunk iparművészeti
cikkeket, játékszereket, kézimunkákat stb.
Óriás választék mackókban, babákban. A
Növédő hölgyei mindent elkövetnek, hogy
a szegények és betegek anyagiilag is segít-
ve legyenek. Belépődíj nincs, a kiállítás
különben is oly változatos, hogy már csak
megtekintés végett is érdemes felkeresni.

* Mikulás bácsi kalandjai két rossz
fiúval. Ez volt a címe egy kedves négy je-
lenetes bohóságnak, amelyet apró ember-
kéikkel zsúfolt nézőtér előtt mutatott be a
színház. Rajongó gyermekkacsók ütdötek
össze a kacagtató jelenetknél s a legőszin-
tőbb publikum, a gyermekek kitűnően mu-
lattak Bihari Nándoron és Stoll Bé-
lán, az iskolakerülő rossz fiúk csinyjein.
Három igazán tehetséges gyermekművész:
a bájos Jósák Gabi, a talentumos ba-
lett-táncos Homoky Józsi s az enni-
valóan kedves Ligeti Maca Antalffy
Margit teatványjai azon az úton vannak,
amely elhagyni készül a dilettantizmust,
képességeik és rutinjuk hivatásos mű-
vészé növeli ezt a három csodagyereket.

* A munkásszínházban f. hó 14-én
Gorkij Maxim „Éjjeli menedékhelye” ke-
rül színre.

A DOROTHEUM

mai árverezésének anyaga
olyan gazdag, amire eddig
példa nem volt:

Ékszerek, aranyok, ezüstök,
csodaszép antik órák és más
régiségek. Régi munkák, por-
cellánok, üvegek, szőnyegek
és butorok kerülnek vásárra

Az árverezés pont 10 órakor kezdődik.

* Román írók Nagyváradon. Ma, va-
sárnap nagyszabású irodalmi délutánt
rendeznek a városi színházban az élő ro-
mán irodalom legjelesebb reprezentánsai.
Az érkező vendégek a város vendégei
lesznek s előadásuk iránt nagy érdeklődés
nyilvánul meg. Az írók, — valamennyien a
Román Írók Szövetségének erdélyi tanul-
mányuton lévő tagjai — Goga Oka-
vián, a kitűnő költő s a szövetség elnö-
kének vezetésével érkeznek. Közöttük
lesznek: Basarabescu, Cincinat-
Pavelescu, Rebreanu Livius, Mo-
soiu Alfréd, Davidescu N., Radu-
lescu Mircea, Petrescu Camil és
Gregorian George ismert nevű román
írók. A kitűnő román írókat eddig nagy
ünneppéggel fogadták Erdély mindama vá-
rosaiban, ahol megfordultak.

* Dorian filmszínházban hétfőn-ked-
den „Mammon” (Pénz öfelsége) kerül mű-
sorra Emli Jannings — Dagny Servacs —
Reinhold Schünzellel a főszerepekben. Do-
rian-film.

* Eljegyzés. Frank Bözsikét Balmaz-
ujvárosról eljegyezte Schwartz Dezső
Nagyvárad. (Minden külön értesítés he-
lyett.)

* Visszaélések elkerülése végett, kérem azon
üzletlajdosokat, gyárosokat és magánosokat, a
kik önkényes adományokkal enyhíteni szokták a
Kath. Növédő szegényeinek sorsán, csak azoknak
a hölgyeknek adják át adományait, akik a Kath.
Növédő peesétijével és az elnökő aláírásával ellá-
tott nyugtát adnak. Dr. Kassay Kálmáné, a Kath.
Növédő elnökője.

* Ha jó ünnepeket akar szerezni ma-
gának és másnak is, el ne mulassza megte-
kinteni a Helikon nagy karácsonyi tárlatát.
Bővebbet a hirdetés.

* Halálozás. Lusztig Jakab volt
vármegyei utbiztos 74 éves korában el-
hunyt. Temetése ma, vasárnap d. e. 10 óra-
kor lesz Hentes-utca 6. sz. házból.
Katzender Izráel Cuza Voda
(Szacsavay) utca 76. szám alatt 88 éves ko-
rában f. hó 5-én elhunyt. Temetése holnap
d. e. fél 11-kor lesz a gyászházból.

* Ma NAC—Sámson 1 órakor és
utána Bihorul—Egyetértés bajnokiak a
Rhédeyben.

* Gyermekek szerencsége az, hogy ha
elengedik a vasárnap délelőtti gyermek-
matinéra a Dorian-filmszínházba.

Gróf Kohn

a legújabb slágerfilmje
az Apolló mozgnak.

chwartz Lajos uriszabó, Ep. Ciorogariu(Uri)-u. 1.

* Perlmutter, Nándler, Fényes Adolf ma a magyar festőművészet leghivatottabb képviselői.

* A Gyermekbarát Egylet cipő- és ruhakiosztása. Megemlékeztünk arról a nemcsa akcióról, amelyet a Gyermekbarát Egylet a szegény iskolás gyermekek felruházása érdekében kifejt. A szegény gyermekek öröme közeledik, mert az egylet nemcsa szívü urhölgyei Reismann Mórnéval az elükön, iskoláróliskolára járnak, hogy vallás és nemzetiségre való tekintet nélkül, a helyszínen összeírják azoknak a gyermekeknek neveit, akiknek cipő és ruhával való ellátása szükséges lesz. A ruhakiosztást ünnepléses keretek között valószínűleg december hó 14-én tartják meg. A Gyermekbarát Egyesületnek ezt a nemcsa mozgalmát szolgálják a minden szerdán megtartandó teadélutánok, ahol a társadalom minden szépért és jóért érdeklődő tagjai vállaltva buzgólkodnak, hogy a Gyermekbarát akciója minél eredményesebb legyen. A második teadélután szerdán, azaz december hó 10-én délután 5 órakor lesz a Royal buffetben megtartva s legközelebbi számunkban fogjuk azoknak az urhölgyeknek neveit közölni, akik a második teadélutánon a háziasszonyi teendőket fogják ellátni.

* Batyus-délután. Kellemes és élvezetesnek ígérkező kedélyes délutánt szerez kedves közönségének karácsony első napján a nagyváradi grafikai munkások Guttenberg Dalköre. A Kath. Kör díszterme bizonyára színültig meg fog telni ez alkalommal intelligens közönséggel, a mi érthető is, hiszen ez a nyilvános dalkör mindenkor igyekezett közönségének a legszebbet nyújtani. Délután fél 4 órai kezdettel pompás műsort mutat be, amelynek végzetével előkerül a hazuról hozott elemzés és ennek elfogyasztása után Rácz Imre teljes zenekara mellett táncra kerekedik a leányok és ifjak lelkes serege. Belépődíj 15 lei és az adó. A terem fűtve lesz.

* Ha fáj a feje és szédül, ha mellszorulást és szívdobogást érez, igyék minél előbb valódi Ferenc József keserűvizet.

* A Rudolf Mosse hirdetési vállalat irodáját Str. Josif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 1. szám alá helyezte.

* Cipő és ruhaosztás. A nagyváradolaszi r. kath. elemi fiúiskola az évek óta szünetelő cipő- és ruhazosztást az idén ismét megkezdte. Az iskola egyik agilis tanítójának fáradságot nem ismerő, lelkes munkálkodása lehetővé tette, hogy az iskola szegénysorsu tanulói közül mintegy 30 gyermek ruha- illetve cipőszükségletét részben ellássa. A kiosztás folyó hó 8-án, délután 11 órakor lesz az iskola helyiségében s erre az adományozóknak, szülőknél és a szegény-ügy iránt érdeklődőknek figyelmét ezúton hívjuk fel.

* Felhívjuk a közönség figyelmét Bara Jenő cégnek lapunk mai számában olvasható hirdetésére. Mindenki tegye el a hirdetésben foglalt árjegyzéket, mert ezek az olcsó árak karácsonyig érvényben maradnak.

* Meg kell örülnie a kacagástól mindenkinél, ha végignézi a „Szilveszteri Sporthumor” groteszk figuráit.

Férfi sokni különlegességek Darvasnál.

Áruink

**szépségéről,
olcsóságáról**

kirakataink
tanuskodnak

Sas-
passage

Rónai & Kohn.
Férfi fehérneműkben
karácsony előtt
10% kedvezmény

Százezer embert akar kiutasítani a sziguranca főfelügyelőség

Kolozsvárról jelentik: Az Erdélyi Sziguranca Főfelügyelőség jelentést terjesztett fel Bukarestbe. A jelentés szerint Erdély területén százezernél több nem kívánatos idegen él, akiknek az országból való eltávolítása, a jelentés szerint, elhanyagolható államérv.

* Rimanóczy-utcán Kertész Reclam üzletében a raktáron található férfi öltöny kabát, a Raglán szövetek minden elfogadható árban kiárúsíttatnak.

* A Magántisztviselők és Kereskedelmi alkalmazottak műsoros táncestélye január 3-án a Kereskedelmi Csarnokban.

* Ujítsa meg a háború alatt elhanyagolt háztartási berendezését, mert üzletünk átrendezése folytán lábosokat, fazekakat, mosófazekakat, üstöket a legújtanysabban árusítom Tarsoly János vaskereskedő.

* Kik maradtak ki az állampolgárok névjegyzékéből? Az állampolgárok névjegyzékéből kimaradtak listáját folytatónak itt adjuk: Cuza Vodai lakosok: Szabados Katalin 28, Klein Dávid 10, Mandel Simon 10, Stein Géza 10, Farkas Henrik 10, Drimel Berta 10, Molnár Eszter 10, Deutsch Aladár 10, Kertész Zoltán 10, Katz Dezső 10, Stadler Herman 10, Heilbreum Zoltán 16, Holotny Ilona 16, Mók Stefan 25, Schwartz Herman 29, Balogh Róza 16, Löwy Sámuel 29, Aurel Vlaicu-utcai lakosok: Özv. Ungár Mórné sz. Weinberger Eszti 4, Strada Aradului lakosok: Özv. Stark Gusztávné 27, Róza József 27, Feldmann Anton 27, Feldmann Ignác 21, Krausz Jenő 25, Berese János 15, Ungár Rudolf 27, Farkas Lajos 25, Onodi Máténé sz. Lázár Mária Abatorului Baraca, Lebóvits János 25, Goldberger 21, Szabó Róza Gen. Mosoiu 19, Goldmann Ignác 25, Marian István Abatorului Baraca, Guttman Imre 27, Hager Debeca Str. Deák F. 13, Klermann József 27, Kernács Ferenc Str. Berkovits 50, Ernst Miklós Teodor Berkovits-u. 1, Berkovits Kálmán Berkovits-u. 24, Avram Iancu-utcai lakosok: Molnár Lajos 18, Kosch Ilona 16, Özv. Boda Gyuláné 16, Stern Hermann 16, Eisenberger Dezső 16, Traub Gyula 16, Márton József 16, Zuckermann Abraham 16, Zimmer Antal 6, Berliner Terézai 2, Beck Mária Str. Saguna 19, Özv. Klosser Lajosné sz. Kanner Róza Str. Saguna 18, Veres Tódor 5, Szász János 21, Sft. Ladislau-utcai lakosok: Papp Lajos 62, Szabó Gyula 62, Szegő József 72, Sipos József 69, Kovács László 69, Özv. Rajta Péterné sz. Költő Antonia 57, Szatmári Mihály 64, Szakács József 64, Tóth Sándor 64, Clepea Gábor 57, Kupferstein Aranka Str. Tipografiei 2, Gyulai Károly 21, Kiss A. Oszkár 21, Hegedüs Anna 54, Hegedüs Erzsébet 54, Özv. Cseneds Jakabné 21, Bárány Elia 58, Talyai Erzsébet 21, Kain Eszter Piata Unirii 6, Lakatos István 22, Szaplonczay János 21, Hubert Mária 21, János Margit 21, Friedmann Gábor 37, Varga Demeter 37, Csorba József 73, Szöllösi Sándor 73, Róna Ferenc 60, Stolez Jenő 73, Varga János 55, Goidu-utcai lakosok: Szabó Margit 37, Schlesinger Vilmos Str. Rimanóczy 4, Guttman Mihály Reg. Ferdinand 7-6, Özv. Tandler Jánosné sz. Mey Matild Str. Rimanóczy 4, Marton Vilmos Str. Sft. Ladislau 33, Fried Elek Str. Maghiar 14, Gröss Lajosné sz. Schönberger Irén 14, Markovits Lajos 11, Kövári Béla 33, Özv. Szabó Istvánné sz. Dániel Margit 33, London Lajos 15, Fodor Ferenc 15, Fazekas Márton 15, Str. Eroilor lakosok: Stolez Henrik 35, Novák Lajos 33, Kiss Árpád 60, Bara György 5, Guttman Ignác 25, Erdősi Vince 39, Szatmári Péter 54, Ávrám Péter 60, Gröss Farkas Str. Deák F. 1, Kiss Géza 64, Ungár Mór Str. Aradului 9, Lassell Mihály Aradului 38, Vajda Áron Aradului 1, Diósi Ignác Aradului 3, Békés Salamon Aradului 3, Sárközi Lajos 15, Molnár Antal 5, Harsányi József 5, Márton László 5, Str. Aradului lakosok: Schwartz József 13, Arany Mihály 13. (Folytatjuk.)

* Kötött, szövött árut, harisnyát karácsonyig minden elfogadható árban elárúsítok. Julia Kesztenbaum, Rákóczi-ut.

* Ha meggyőződött, úgy ismét keresse fel a Fecske cipőáruházat, mert gyermekeinek jó és olcsó gyermekcipőt csak ottan vehet. Zsigmond és Adler Str. Nic. Jorga (Zöldfa) 8. szám.

* Kegyelet a Sas alatt.

* Nem hirdetek öles hasábokon, mindent a bevőimnek juttatok. Bleier csipke, harisnya és kelengye áruháza Sas-passage.

natos idegen él, akiknek az országból való eltávolítása, a jelentés szerint, elhanyagolható államérv.

* Plissé és gouvémunkák nagy csón készülnek Str. Alexandri (Telek kapuval szemben).

* Uj kalapkészítő tanfolyam Orbán Sándorné szakiskolájában december 10-én. A tanfolyam 3 hónapig tart, növendékek által készített kalapok tekintetűk Missir kirakatában (Reg. Ferdinand.) Beiratkozni lehet naponta d. u. 5-6-ig Orbánnál, Deák Ferenc utca 2. II. em. Andrány-palota.

Darvas gyermek harisnyája a legjobb.

* Legjobb villanykörtel telefonkészülék, ameter raktáráról nagyban és kicsinyben telefon és villany szerelést, minden fémipari és kőműves munkát, javításokat igen szolid áron látja el Rajz Andor elektromechanikus Szalárdi-utca 1. szám alatt.

* Akik izléseken és ocsón akarnak öltözködni, keressék fel a Schwartz üzletet Str. Saguna, (Kapucinus) 10. szám alatt.

* Csak elfogult ember nem kér orvosi sárlásánál azonnal Capsa S. A. R. orvosi ládát és bonbont.

* Bizományba elfogadok szőnyegek, kiegészítőket, fehérneműt, dísz tárgyakat, azokat a legmagasabb árban kiárúsítom Weinbergerné, Zárda-utca 1. szám alatt. Manastery.

* Folyó hó 22-ike óta a legolcsó árak mellett a legizletesebb ételekkel várunk a vendégeit a „Corporation” (Körös-utca 1.) új bérője, Căminul Soma.

* Aszódinál Sas-palota bel- és külső Mikulási cukorkavásár, olcsó árakban megkezdődött.

* Legjobb arcszépítő Földes Margit krém.

* Női kabátokat mai naptól kezdve mélyen leszállított árakban árusítom a del Aruház Str. Vlahuta, Szt. János-utca 1. szám alatt.

TOZSDE

Bukarest, december 6. A főzsé ünnep miatt zárva volt.

* Zürich, december 6. Zárlat: 122'90, Amsterdam 209, Newyork 51'60 negyed, London 2417, Páris 2790, Moszkva 2240, Prága 15 ótny., Budapest 0.0072, Bukarest 250, Varsó 99 fél 34, 0.0072 fél.

Budapest, december 6. A szőlőmagánforgalom: Magy. H. 534-535, D. H. 185, Keresk. B. 1310, Ingatlanb. 50, 255, Földhltb. 280, Pesti Hazai 3900, Bizt. 950 fél, Borsod-Misk. 186, Első 148-150, Viktória 275-277, Köszén 148, Salgó 615, Kohó 468, Magnezit 2400, Kányi 1050, Pallas 115, Atheneum 11, Cukor 2650, Georgia 472, Egy. Izzó Goldberger 205, Brassó 430, Östern Gummi 330, Spódium 158, Nasici Rézbányai 150, Levante 219, Trösz Nova 170, Részv. sz. 360, Vasutfor. Mezőhegyesi 210, Telefon 150, Mezőg. 142.

Gróf Kohn

a legújabb s ágerfilm az Apolló mozgnak

testület helyiségeiben tartandó rendkívül fontos közgyűlésre megjelenni sziveskedjenek. Kérjük a női szakbókat, hogy ezen gyűlésen akár tagjai, akár nem tagjai a szindikátusnak, jelenjenek meg, mert rendkívül fontos és az anyagi boldogulásukat elősegítő közös műhely és termelő szövetkezet felállításáról lesz szó. Tisztelettel az Elnökség.

Cipészek továbbképző tanfolyama.

A bõripari munkaadók szindikátusának vezetõsége e hó 3-án tartott ülésén elhatározta, hogy tagjai részére díjtalan továbbképzõ tanfolyamot rendez. A tanfolyam tárgyai a román nyelv és különféle ismeretterjesztõ tantárgyak, mint az üzleti levelezés és könyvviteltan mellett a szakrajz és szabászat is lesznek. A tanfolyamon a cipész iparosok részt vehetnek. Jelentkezhetni lehet 7-én, azaz vasárnap délelõtt 11 órakor, avagy 9-én, azaz kedden este 8 órakor az Iparkertületes helyiségében.

Felkerjük mindazon cipész iparosokat, kik munkásaikkal kollektív-szerződést kötöttek, hogy folyó hó 9-én, azaz kedden este 8 órakor az Ipartestület helyiségében tartandó értekezleten megjelenni szíveskedjenek. Tisztelettel a cipész iparosok szindikátusának elnöksége.

Az Ipartestülethez 2000 hektárra tehető 3 éves
vágásu faragott tölgyfadonga eladására jött ajánlat.
Érdeklődhetni az Ipartestület hivatalában lehet.

Nem táncra hívtuk tehát Önt és társait, hanem a szakiskolához és a menház támogatásához vezető utra azzal, hogy adjon egy pár leit, hogy az ide vezető utakat simává követhessük és egyengethessük.

Asztalos iparosok egyezsége
a munkásaikkal.

Többszöri előzetes összejövetel után sikerült az asztalos iparosoknak a munkásaikkal térkitetében megállapodni és ezzel a munkanélküliség folytán csak kevés számban is dolgozó munkások kereseti lehetőségét biztosítani. A munkások és munkaadók közös egyezsége révén sikerült ugyanis megegyezni abban, hogy az eddigi munkabérekre 1925. január 1-ig 10 százalékot még felül fizetnek. Ugyancsak megállapították azt is, hogy január 1-től kezdve március 15-ig újabb 5 százalékot fognak még az alapfizetéshez adni. Március 15-ig tehát a munka zavartalan folytatása, a munkaadók méltányos befizetése folytán biztosítva vn. Remélhető azonban, hogy ekkor is sikerülni fog a drágulás, vagy az olcsóbbodás viszonyaihoz képest az egyezményt megújítani.

Felkérjük az Ipartestület kötelékébe tartozó összes női szabó iparosokat és iparosnőket, hogy folyó hó 8-án, azaz hétfőn este 8 órakor az ipar-

la-Mare, Bulv. Regele Ferdinand 11. sz. alatt tiszteit vevőinek tudomására hozza, hogy november 1-től kezdve rövid időre összes áruinak árait mélyen leszállította. IGAZGATÓSÁG.

Még eddig
nem létezett olcsó árban!

női divat áruházában
Bulevard Regele Ferdinand No. 5.

Sima és angol kabátkelme — — — —	310	Lei-től
Fekete és sötétkék kosztűmkelme	240	Lei-től
140 széles angol kosztűm és ruha szövet — — — —	130	Lei-től
Sima ruhaszövetek, minden szín.	180	Lei-től
Kockás aljkelmék — — — —	280	Lei-től
Fekete ruha bársonyok —	145	Lei-től
Mintásselyem marocainok	315	Lei-től
Selyem brokát bélés — — — —	300	Lei-től
Gyapjú delain — — — —	130	Lei-től
Flanelek — — — —	58	Lei-től
Mosó szövet — — — —	28	Lei-től
80 cm. széles jó minőségű schif- fon vászon — — — —	34	Lei-től
156 cm. széles lepedővászon — — — —	116	Lei-től

**Kész paplanok
Fehérnemű
különlegességek
Teljes menyasszonyi
kelengyék
óriási választékban**

Csak nővel ne...!

KALANDOS REGÉNY

Írta: Moly Tamás.

„Istenem! lekésem a vonatot! Pedig nekem még ma okvetlenül Berlinben kell lennem. Már megyek is!”

Gyorsan fizette a kávéját, dehogyan engedte, hogy én tegyem és kisietett a vasúti állomásra.

Kértem, mondja meg a nevét, a címét, mert föl akarom keresni; mondja meg, mikor jöjje, mert viszont kell őt látnom. Mondott egy nevet és címet s ezt a noteszembe írtam. Jött a vonat, fölsegítettem reá a bájos ismeretlent, ott álltam a fülkéje ablaka alatt, nem vettem le róla a szememet és intettem kábultan, amikor a vonat már kifelé gurult az állomásról... S amikor elhaladt előttem az utolsó kocsi, hirtelen ötletem támadt — dehogyan is az enyém, a nő volt ez az ötlet, ő akarta így! — felugrottam az utolsó kocsira s már utaztam én is, minden cök-mök nélkül.

Tetszett nekem ez a fordulat. Elgondoltam mindenfajta tehetőséget. Hogy bemegyek hozzá a fülkéjébe; vagy pedig gyümölcsöt nyujtok föl neki a következő állomáson s ez úgy hat, mintha még az előző állomáson lennének... A helyemen ültem, szivarra gyújtottam és ábrándoztam; elképzeltem egy csomó kedves jelenetet s végül így határoztam, — helyesebben azt kell mondanom, — hogy most a helyemen maradok és így követem őt észrevétlenül.

Az utat a legszebb elképzelések tarkították kurtára; olyan volt az egész, mint egy csodaszép álom. És méltó volt hozzá a felébredés. Nem sokkal Berlin előtt ébredtem föl. A fülkében én ültem egyedül. Egyenesen csak kinyílt az ajtó s bejött rajta két ur. Rájuk néztem s megállapítottam, hogy nem érdekelnek. Ők azonban előm álltak. Az egyik rám szólt keményen:

„Ön Carillon Léon, ki ezuttal Dodd Austin néven utazik!”

Rábámultam, vállat vontam: „Nem értem, mit akar ön?”

„Berlini rendőrbiztos vagyok. Itt az igazolásom. A kiserőm rendőrnagyként civilben. Letartóztatom önt!”

Csak bámultam. De furcsa! Bejön az ember, akit sose láttam, azt mondja magáról, rendőrbiztos, igazoló írást tart előm, melyből mitsem értek s kijelenti, hogy én nem vagyok Dodd Austin, hanem Carillon Léon s letartóztat.

Hasztalan mondtam, hogy valóban Dodd Austin vagyok, a kellemetlen idegen rámszólt nyersen, hogy ne fáradozzam együgyű kibuvókkal; ha más nem, elárul engem újjamon a smaragdgyűrű; ez is bizonyítja, hogy Carillon Léon vagyok.

Berlinben beszállították a rendőrség központi hivatalába. Ott megtudtam, hogy ez a Carillon hírhedt francia kém. Kértem a rendőrbiztost, értesítse az amerikai követséget, bármelyik tagja megmondhatja, ki vagyok, mert személyesen ismernek. Másnap délelőtt eljött a követ s egy negyedóra múlva, nagy bozsanatkérések közepett, kísértáltak az óriási épületből.

Most már tudtam, hogy van a világon egy Carillon Léon nevű igen veszedelmes kém, akinek arca és külső megjelenése majdnem olyan, mint az enyém, a hasonlatosság megtévesztő s van egy furcsa gyűrűje, mely a beavatottnak talán titkos jel, de erről nem tudnak bővebbet. Ez a Carillon értékes zsákmánnyal szökik, vagy talán már ki is szökött az országból, míg cinkostársa, a szép ismeretlen, engem állított be a gyanútlan helyettesének és rám terelte a rendőrség figyelmét boszorkányos sikerrel.

Ez a kaland nagyon szépen indult és csúnyán végződött. Nem az első és nem

az egyetlen, mely megérlette bennem ezt az alapvető igazságot: „Csak nővel ne kezdjen az ember!” De nem csupán velem történt és történik ez így. Bábok vagyunk a nő kezében, amint ez elhatalmasodik rajtunk. Ezért nem kocintok a szívetek hölgyeinek egészségére; megélnék ők enélkül is!

— És a gyűrű? — vetette föl a kérdést Hetad Edwin. — Hová lett a gyűrű?

— Megvan! Megtartottam emlékeztetőnek! — mondta Dodd Austin. — Nem viselem, de a zsebemben van mindig. Talizmán lett belőle. Megóv attól, hogy a nő elhatalmasodjék rajtam. Itt van ni — s kivette a mellénye zsebéből a gyűrűt, két ujjával tartotta s magasa emelte. — Ezzel a gyűrűvel jegyeztem el magamnak a nőtlenséget. Megfogadtam, hogy ezután nővel nem foglalkozom, nő iránt nem érdeklődöm és nem nőülök meg soha.

(Folyt. köv.)

LINOLEUM

Románia legnagyobb linoleum, viaszos-vászon, gummiaru, gummikabátok és szőnyegkülönlegességek szaküzlete és gyári főlerakata.

Haas Lipót

Oradea-Mare, Str. Regele Ferdinand 5

Raktárak:

CLUJ, TIMIȘOARA

Mélyen leszállított árak!

Viaszos vászon asztalterítő Lei	80—
Prima futó szőnyeg mtr. —	97—
Legerősebb gyökér futószőnyeg mtr. — — — —	125—
Ebédülő szőnyeg kétoldalt használható — — — —	1060—
Linoleum futószőnyeg mtr.	155—
Linoleum ebédülő szőnyeg gyönyörű mintákban —	800—
Egyszínű barna, zöld vagy terakotta Linoleum helyiségek bevonásához 2 mtr. széles, négyzetmtr.-ként	302—
Erős bőrvásznak kárpitosok és kocsigyártók részére	185—
Gummi kabátok elegáns fazonokban legjobb gummi-zással — — — — —	875-től

Nagy választék Ottóman takaróknak, ágy garnitúráknak, lábtörők, fall szőnyegek, sár- és hócipőkben, bazi és torna cipőkben, mindenféle gummi-árok, iskolatáskák, celluloid galler és kézelők

Eladás nagyban és kicsinyben

SÁRCIPŐ HOCIPŐ és TORNA-CIPŐ prima gyártmányu dus választékban reklam árban kapható

HAAS LIPOT

Linoleum üzlete, Bul. Reg. Ferdinand 5.

Brüder és Katz

urliszabók

Strada Avram Ianku (Kossuth Lajos-utca) 11. SZ.

Egyetlen kiserő
MEGGYÖZHETI
ARRÓL HOGY A
"TUNGSTRAM"
IZZÓLÁMPA
EGYESÍTI MAGABAN
EGY-TÖKÉLETES
MODERN FÉNYFORRÁS
ÖSSZES ELŐNYET

DEC. 25-ig
szencziós kedvezmény
SZÉKEL
POSZTÓÁRUHÁZBAN STR. AVRAM IANKU (KOSSUTH-UTCA)
Minden ezer Lelen felüli vevő egy nadrágra és kettőezer Lelen felüli vásárló pedig egy férfi nadrágra való szövetet kap teljesen ingyen ráadásul.
E kedvező alkalmat ne mialassza el senki.
Szigorúan szabott árak!

FOGAK
Arany korona L. 300-tól
Fém " L. 100-tól
készülnek.
EUGEN BERDAS
dentist, Oradea-Mare, Bul. Reg. Ferd. (Rákóczi-ut)
Oradea: Csütörtök, péntek, szombat,

HOCIPŐ és KALUC
legjobb minőségben
REICHARD DEZS
cégnél kapható.

Alkalmi karácsonyi vá
Mélyen leszállított árak, amíg a készlet tart.
valódi angol női és férfi télikabátok
szövetekbe
december 24-ig. — Kivételes alkalmi karácsonyi ünnepekre.
Spiegel és Ol
Calea Regele Ferdinand (Rákóczi-ut)

Igmándi kurák otthon Reggelenként felpohár SCHMIDTHAUER-féle Igmándi keserűlegítve éhgyomorral, mint ivókúra bármely károsító eredménnyel használható székrekedés és ennek következményeinek ellenében. — Kapható minden gyógyszerboltban és jobb fűszerüzletben. Az Igmándi nem tévesztendő össze másfajta keserűvízzel.
Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școala - BCU Cluj-Napoca.

Karácsonyi

szállított árakban

éskészlet színes	— 400 —	Leu
éskészlet	— 400 —	"
éskészlet	— 460 —	"
éskészlet 6 személyes	56 —	"
éskészlet 6 személyes	56 —	"
éskészlet tálcás	84 —	"
éskészlet 6 szem.	130 —	"
éskészlet színes	480 —	"
éskészlet színes	900 —	"
éskészlet aranyos	1000 —	"

Diszkrét Konyhafelszerelés
Ábláúveg Képerkezés
Eladás nagyban

Frafil KOMLÓS Testvérek
gyári raktár: Oradea-Mare (Nagyvárad)
tr. N. Jorga (Zöldfa-u.) 17. Telefon: 312.

Andabutorok, arketták manóczy

Mindenféle fenyő-
és tölgy-fűrészárú
jutányos áron, első-
rendű minőségben
kapható

műbutor és parkettgyár
rt. Oradea-Mare Strada
Clujului 117. Telefon 279.

Ülevél és Vizum

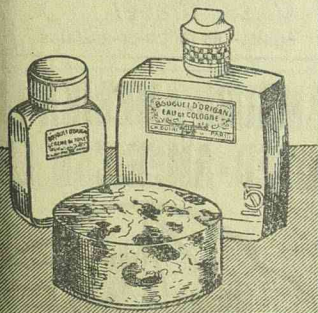
ügyekben

legjobb, leggyorsabb, legpontosab

SCHREIER

Mosif Vulcan (Nagy Sándor-utca 1. sz.
Weiszlovics-ház.

Az előkelő világ csak Ch. Dupre fele

BOUQUET d'ORIGAN

Kölnivíz

Rizsport

Arczcrém

használat

CH. DUPRE PARIS

sznya, keztyű, csipke, htmzések, rövidárak és
SZABÓKELLÉKEK
PAPJU SWETTEREK
legolcsóbban beszerezhetők
Kék Csillag Áruházban
Piaja Untril (Szt.László-tér)

Somagoló papirok zacskók

Fűszer
Gyógytári
Cukorkás

Porkapszulák, recept-borítékok
minden mennyiségben gyári áron az

"Atlantic" papírzacskógyárban
Oradea-Mare Vitéz Mihály-tér 14. sz. szerezhetők be.

Kárpitos

munkákat a legszebb
kivitelben jutányos
árban készíti

Kovács kárpitos

Strada Francisc Deac (Deák Ferenc)-utca 1. szám.

Ki nem vásárol a „SAVOLY” illatszertárban

Akinek kidobni való pénze van. Mert a vevő-
nek itt nemcsak az az előnye, hogy legolcsóbban
szerezheti be piperezükségeit, hanem egy üveg
Origan, Chypre vagy rózsza illatú IXIA kölnivíz is
kap ajándékba. Borítékok legelőnyösebb beszer-
zési forrása.

Karácsonyi ajándékok, illatszerekészítők, fésű-
készletek. Manicúr garnitúrok. Houbigant, Coty,
Pier, Rogaro Gollel és a többi francia gyárak vi-
lághírű cikkeiből állandó nagy raktár.

Az IXIA kozmetikai laboratórium január hónap-
ban új ajándékkal kedveskedik vevőinek. Tessék e
hirdetéseket figyelemmel kísérni.

50%-ot megtakarít, ha az általam

Telefon 13-87.

készített **előmelegítő kályhát**
állíttatja cse- **BRAUN ARNOLD**

répkaályhájába. Színel Cerbiller (Szarvas-sor) 17
Ugyanott festékes kánnak és bádog árak raktáron.

BURGONYA

válogatott kilója **3 Lei 50**
bani. 50 kg. vételnél áren-
gedménytel házhoz szállítva
Spitz, G. Mosoiu, Kert-u. 1

az egyedüli
valódi.

„Rador” 750

Ügyeljünk
a **DIANA** névre.

»SENGBUSCH«

amerikai **TENTATARTÓ** kizárólag

SONNENFELD

r.-l. papírházakban Oradea-Mare, Piaia
Regina Maria 3. kapható

ESŐERNYŐ

legolcsóbb a készítőnél

ROSENBERG TESTVÉREK

N. Jorga (Zöldfa-utca) 8. — Behuzás gyorsan készül

Megérkeztek

a legújabb **képeretok** és **kép-
keretlécok**. — Üveg és porcellán
árak legolcsóbb beszerzési forrása

Blau Dezső

Str. Alexandri (Teleki-utca) 35.

Antilop és lack modern luxus

Cipők 600 Lei

csak pár napig

Gáll cipésznél, Reg. Ferd. 7a.

IXIA

Tudni akarja, mi a
sokat hallott szó: IXIA ?
A primadonna így kiát:
luci, kérem az Ixiát!
Nem mese és nem bebona,
használja civil, katona,
a dandy és a dama hát,
persze nem használ mást, csak Ixiát.
És sorolhatnám estelig
kik élvezik és szeretik.
diszkrét, izgalom s elegáns.
nem is érheti semmi gancs.
A kölnivizek közi vezeti
és ingyen kapnak egy üveget
az összes vásárlók, akik
mától kezdve egy hónapig
felkeresik a „SAVOLY”-t.

Kapható a következő illatokban: Eau de
Cologne, Russe, Chypre, Origan, Belles Fleurs

Új cipőüzlet!

Legszebb cipők!

A napokban megnyílik
a nagyváradai cipészek szövetkezetének

CIPŐÜZLETE

a Strada General Mosoiu (Mezey Mihály-utca) No. 4 alatt, ahol a
legjobb minőségű cipők még nem hallott olcsó árban, óriási vá-
lasztékban kerülnek eladásra.

Legolcsóbb cipők!

Új cipőüzlet!

KÉZIMUNKÁ UJDONSÁGAIM MEGÉRKEZTEK
Nagy választék, varrott perzsa és kelim szőnyegek, függönyök, terítők és párnákban. Készen, kezdve, rajzolva, Viktória munkatíval. Előnyomdám legújabb mintákkal bővíve. Pamutok, selymek, cérnák nagy raktára. Jutányos árak. **KEPES ETELKA, Avram J. 12.**

**Legolcsóbb
bevásárlási
forrás!!**

Friedman és Guttmann cég
Frankl Róza előnyomdájában
Rimanóczy-utca 9.

Tiszta gyapju ruhaszövet 150 Lei
Raglán szövet — — — 250—380 Lei
Liberti vászon — — — 65 Lei
Lepedő vászon 180 cm.
110—140 Lei
Paplanlepedő vászon
200 cm. — — — 140—150 Lei
Batistchiffonok minden
szélességben — — 48—80 Lei
Ruhaflanelék — — — 50 Lei

Selymek eredeti gyári árban
Mintás marocaine

Ruhákat legolcsóbban fest, tisztít; gallérokat és kézelőket leg-
mos és vasal
Szabó László Szt. Ladislau (Körös-utca) 1.
Fiók: Bazárépület.

VEGYTISZTÍTÁST VÁLLAL

Patyolat gőzmosóda

Szt. Gen. Mosoiu (Mezei Mihály-utca) 7.

MOS, TISZTÍT, VASAL

Kívánatra házhoz küld és hazaszállít.

Fehérnemű szalonunkal

a mai kor igényeinek megfelelően kibővíve és a legmodernebb gépekkel felszerelve ujonnan **megnyitottuk**. Kérjük a n. é. közönség további szíves pártfogását

Rosenbergné és Krauszné
Pável-utca 18. szám.

**VÁLTÓLEJÁRATI- ÉS
ÜZLETIKÖNYVEKET**

minden nagyságban és
speciális kivitelben gyárt.

SONNENFELD R.-t.
ORADEA-MARE

**Képrázatmentes
Osram-világítás**

Egy jó szer a képrázást kerülni, ha Osram-Nitra-lámpát opalharanggal használunk.

Osram lámpával tökéletesíti világítását

Mindenemű

uri és női fehérneművarrá,
gépi gomblyuk-
kötést, endlizést, **legolcsóbban vá**
„Hercules” fehérnemű sz
Victoria (Kolozsvári)-u. 1. — Telefon

GAIVAN

A LEGJOBB ELE

Gyártja: Galvani gyár, Timişoara

Asztalos műhelyem

teljesen megnagyobbítva és villan
berendezve Szacsavay-utca 76 szá

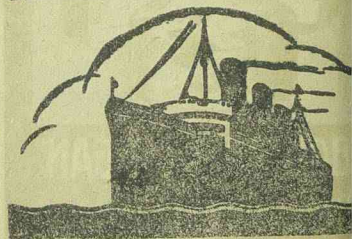
Str. Cogalniceanu (Várady
mond-u. 43 sz. alá helyeztet

A n. é. közönség további szíves
fogását kérem, tisztelettel

Vass József

épület- és mabutor-asztalos

HAMBURG-AMERIKA LI
UNITED-AMERICAN LI

Rendszeres és direct összeköttetés m
gyorsgőzösseinkkel

Telefon:

Hamburgból

Sürgöncim :
Lazarovitz

Dél-Amerikába

Canadába

Észak-Amerikába

Cuba — Mexikóba

Afrikába

Nyugat-Indiába

Díjmentes felvilágosítást ad a Nag
niai vezérképviselet

LAZAR H. LAZAROVITZ

Timişoara Str. Mercy 2. — valamint fi

Bucureşti, Calea Crivitei 183.

Cernăuţi, Str. Regiua Maria 9.

Arad, Str. Eminescu 12.

Oradea-Mare, Piaţa Mihai Viteazul 5.

KÜLFÖLDRE AKAR UTAZNI?
UTLEVELERE VIZUMOT
UTLEVELERE KONZULÁTUSNÁL
BÁRMELY KÖZÖSSÉGBEN MEGSZERZI A:
MERCUR ÜGYNÖKSÉG
STR. GENERAL MOSOIU
Nº 2 (A TÚZOLTÓ-)
LAKTANYÁVAL SZEMBEN
TELEFON: 2-21
OROSZ

WENZEL KARNEVAL

dec. 13

a Keresk. Csarnokban

Gróf Kohn

Legújabb slágerfilmie a Apolló mozgónak.

Szonnyolcszoros hannoveri ültetésben állt a rendőrséggel

Hannoverben most tárgyalják Haarmann huszonhét éves gyilkos bűnpőrt esküdték tárgyalótermében. A pörben legelső sorban a hannoveri rendőrség szerepét kell tisztázni a bíróságnak. Kétségtelen megállapítást nyert, hogy Haarmann hónapokon át a bírósággal együtt volt a bűnügyi ügyben számos tisztviselőjével, velük együtt és velük dorbézolt. Ezek a tárgyalások mindig Haarmann fizette a költségeit.

Haarmann beteges hajlandósága már ismert volt. Kávéházakban és alkalmasok gyakran suttogtak arról is, hogy a gyilkosságok gyanúja terheli. Tudta a rendőrség is. Müller rendőrbiztos a rendőrséggel együtt vizsgálta, hogy a Haarmannal való érintkezés miatt azonban mindez nem riasztotta. Amikor 1918-ban két fiatal, Koch és Roche elűntek, letartóztatták Haarmann, mert a nyomozás kiderítette, hogy a két elűnt ifjú gyakran együtt volt. Haarmannnak ekkor sikerült megmenekülni a büntető igazgatástól.

A hannoveri rendőrség statisztikája szerint 1923-ban körülbelül 500-600 ember tűnt el Hannoverben. Hány ember tűnt el 1918. és 1923. között? A rendőrség erre a kérdésre azt válaszolja, hogy elűnteknek legfeljebb egy száza esett gyilkosság áldozatává. Ha csak százalék tűnt is el bűntény révén, az a félszázalék is tizenhatszáz gyilkos tesz ki hat év alatt. Haarmannra eddig huszonhét gyilkosságot bizonyítottak.

Haarmann pörének tegnapi tárgyalásán vádlott-társának, Gransnak a meggyőztetését.

Egy tizenhárom éves Ehrenberg Ernő meggyőztetésére vonatkozóan Haarmann azt mondta, hogy ez a fiú tényleg halálra ítélt, sőt halt is vele együtt, de nem halt meg. Egy Wolff nevű tizenhét éves munkásról Haarmann kijelentette, hogy ezt a fiút ismerte ugyan, de olyan jó volt, hogy teljesen elképzelhetetlen tartja azt, hogy még csak be is engedte volna lakásába. Ezt a fiút csak a bíróság ítélt halálra. Ezután Haarmann azt mondta, hogy a fiú meggyőztetését ismerte be, az elnök a tárgyalást berekesztette, a bíróság délelőttre halasztotta a folytatást.

NYILTTÉR

Köszönetnyilvánítás

Mindazon ismerősöknek és barátoknak, kik felejtethetetlen jó férjemnek, illetőleg édesapámnak elhalálása alkalmával részvételükkel fájdalomunkat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet.

Tinca, 1924. dec. 4.

Schreier család

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Vasárnap délután fél 3 órakor: Sztambul rózsája, operett.

Vasárnap este: Hajduk hadnagya.

Hétfő: Hajduk hadnagya, A) bérlet.

Kedd: A házasságok az égben kötődnek. B) bérlet.

Szerda: Artatlan Zsuzsi, Horváth Mici fellépésével, bérleten kívül.

Csütörtök: Kis gróf, Horváth Micivel, A) bérlet.

Péntek fél 8-kor: Önagysága két férje, B) bérlet.

Péntek 10 órakor: Georgescu Niculescu hangversenye.

Szombat délután: Huncut a leány, olcsó helyekkel.

Szombat este: Pompadour, Horváth Micivel.

Vasárnap délelőtt 10 órakor: Éjjeli menedék, hely, munkáselőadás.

Vasárnap délután fél 3-kor: Meghalok utánad.

Vasárnap délután 5-kor: Karenin Anna.

Vasárnap este: Csikós.

A hét összes előadásaira jegyeket ma reggeltől kezdve lehet váltani.

Reggeltől-hajnalig

Csütörtökön este három-négy órára a színház rivaldájára kedvesen, ötletesen belepózkodott ennek a városnak igazi arcát, a sokat zaklatott, agyonverhetetlen, de mégis életrevaló: — kereskedelem. S az arcát, mely a szinpadról a breitschwanz-bundák, a reklám-csillagok, lakkepek és pipák közlő ráncvetett a zsúfolt házra, Nagyváradi igazi tükröképe volt.

Ha a dívatrevü rendezői mást ígértek volna, mint amit nyújtottak, talán akkor más szempontból mérlegelhetné a nagyképszerűség a tegnapi előadást, mint ahogyan mérlegelnünk kell és lehet a tegnapi estét. De a „Hajnaltól Reggelig” írója nyíltan reklámról beszélt, nem klasszikus tragédiáról s a beharangozott revü céljának becsülettel megfelelt. Szellemes, szórakoztató szöveget applikált Hilf László kollégánk a revü minden egyes bemutatott portekájához. Színészek és a közönség egyaránt jól mulattak, sőt egyes számokat, mint Pogány Janka, Madas és Stoll jelenését zajos ismételtetésekkel és ovációkkal fogadta.

— A primadonnakérdés. „Szinigazgatni sem nagy boldogság” című cikkünkben foglalkoztunk a színház primadonnakérdésével. A cikk általánosságban mozgott csupán és semmiesetre se akarta a már meglévő és sikeresen szereplő egyik primadonna, Biczó Margit képességeit, kétségtelen kvalitásait negligálni.

— Horváth Mici vendégjátékai. A dírekláció nagy áldozatok árán három estére megnyerte Horváth Micit, a nagyszerű primadonnát vendégszerzésre. Az Erdélyiszerte ismert művésznő szerdán este bérleten kívül az Artatlan Zsuzsiban, csütörtökön a Kis grófnak, szombaton este pedig a Pompadourban lép fel.

— Georgescu Niculescu hangversenye. Péntek este a bukaresti opera világhírű basszistája tartja a színházban egyetlen hangversenyét. A nagy mű-

vész Nápolyba szerződött és elutazása előtt Nagyváradon egyetlen koncertet rendez, mely a szezon legnagyobb eseménye lesz. Niculescu műsorát holnap közöljük.

MOZI

— „Hotel Potemkin” a Dorlan-filmszínházban. Ma, vasárnap kerül utoljára műsorra a kiválóan izgalmas és érdekes film, melynek a főszerepét a bájos magyar filmművész: Bánky Vilma, a férfi főszerepét pedig Jean Angelo, francia művész alakítja. Az előadások 3, 5, 7 és 9 órakor kezdődnek. A 3 órási előadás mérsékelt helyárú.

— Norma Talmadge az Apollóban. Az amerikai filmművésznők egyik legkedveltebb tagja, mindenkor ünnepet jelentett a mozikedvelők részére, amikor Norma Talmadge láthatóan játszott. „A minaret hangja” című filmben teljesen az egyéniségének megfelelő szerephez jutott, az érzelmek skáláján a legfinomabb rutinnal játszik, szívhez szól akkor, amikor meg kell rikasson s érvedünk vele együtt, amikor boldognak látjuk. Ezt a kitűnő társadalmi drámát egy egyfelvonásos Cameo vigjáték előzi meg.

— „Amikor az asszony mosolyog” Passage (volt Vigadó) mozgószínházban. Ma, vasárnap kerül utoljára műsorra az érdekes: itó amerikai dráma, mely különleges szűrséjénél fogva méltán megérdemli az érdeklődést. A drámát megelőzi egy 2 felvonásos burleszk: „Joe Martin mint tanár.”

Árverési hirdetés

A fizetésben késedelmes vevő veszélyére és költségére 1 waggon gubics Săcueni (Székelyhid) állomáson 1924. évi december hó 8-án d. e. 9 órakor hites személy közbenjöttével árvereltetik. Az árverési feltételek előzetesen dr. Farkas Adorján ügyvédnél, Oradea-Maren, Reg. Ferdinand 35.

Nr. 88/1924 exec.

Publicațiune

In urma ordiniei nr. G. 2378—1924 judecatorie din Tinca pentru executie de escontentare in favore lui dr. Mailath Oscar domiciliat in comuna Tinca se vor vinde cu licitatie publica mobile sechestrate si estimate in 16000 Lei in caz de lipsa si cu pret mai mic.

Termenul licitatiei 24 Decembrie 1924 ora 2 p. m. la locuinta urmatilor in Ginta. Tinca, la 29 Noembrie 1924.

MARTIN KOZOCSA
executor judecatoresc.

Árverési hirdetés

A Bihar megyei Takarékpénztár és Gazdasági Bank R-t. közhírré teszi, hogy fizetésben késedelmes adósok veszélyére és költségére a Granaria Áruárutár R-T-nál elraktározott (2) két ládában elhelyezett 354 kilogram bruttó-súlyú szövet és vászonnemű az 1924 évi december hó 16. napján d. e. 11 órakor a Granaria Áruárutár R-T. helyiségében Oradea-Maren, Str. Filipescu (Szarvasor) 1/3 szám alatt.

Dr. Popa György nagyvárad közjegyző közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek egyszerre és egy tételben, készpénzfizetésért, szükség esetében a kikiáltási áron alul is el fog adni.

Kikiáltási ár 160,000 Lei.

Bánatpénz 16,000 Lei.

A vételi illeték vevőt terheli.

Az árut tartalmazó ládák közvetlen az árverés megkezdése előtt fognak felbontatni az érdeklődők jelenlétében.

Oradea-Mare, 1924 dec. 6.

Bihar megyei Takarékpénztár és Gazdasági Bank R. T.

Dr. Acațiu Halász

delegat prin Camera notariilor publici din Oradea-Mare sub Numărul 94/1922 ca substituit al Dr. Gheorghe Popa notar public in Oradea-Mare

A legfrissebb ha-
rtesek ára 30 lei

A NAGYVÁRAD APRÓHIRDETÉSEI

Aranyat, briliáns, gyémánt köveket, ezüst tárgyakat állandóan magas árban vesz Horváth ékszerkereskedő, Piata U.

Levelezés

A legbiztosabb út a házassághoz az apróhirdetés. Felveszi Rudolf Mosse hirdetési vállalat Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 1. 936M

A rópolásra használja az Agi-örömet, melytől arc-bőre szép, tiszta és üde lesz. — Kapható drogériákban és illatszertárakban. Főlerakat: Diana-gyógyszerár Oradea-Mare.

HÁZASSÁG

Lapunkban megjelent jel-
gés házassági hirdetések-
ről is díjtalan felvilágosítást ad Faragó budapesti házassági irodája, Népszínház-
tízhenát. 33

Házasságközvetítési ügy-
ben méltóztatás bizalom-
mal Faragó Jenő budapesti irodájához fordulni, hol díjtalan felvilágosítással szolgálnak. Faragó, Budapest, Népszínház-
tízhenát. Cégjelzetesen levelezés. Összeköttetés: Romániából, Slovénkóából, Jugoszláviából, Magyarországból. 32

OKTATÁS

Minta iroda
csakis gyakorlatilag tanít
Könyvvitelt, levelezést
gyorsírást, gépirást,
nyelveket.

Fordítások
Könyv-revizíók és fellek-
tetések.

DONAT
Strada Gojdu Nr. 30.
Október elsejétől

külön
román tanfolyam
román tanár vezetése alatt.

LAKÁS

Keresek egy két szobás
lakást az orth. izr. iskolák környékén. Letépett fizetek. Cim a kiadóhiva-
talban, esetleg az orth. izr. iskolák igazgatóságánál. 518

Butorozott különbejárta
szobákat tudok házaspá-
roknak. Lakásokat, lakás-
cseréket, ingatlant köve-
titek. Üzlethelyiség lakás-
sal átadó Balázs-nénél Str.
Nic. Iorga (Zöldia-ut.) 21.
Telefon 815. 941

Butorozott szoba magá-
nyos úrnőnél szerény igényű
idősebb úr részére
azonnal kiadó. Érdeklődni
lehet Spitz Jenőnél Str.
Beethy Ödön u. 31. 952M

Akinek
átadólakása van fordul-
jon hozzánk bizalommal

Akinek
lakásra van szüksége
azonnal adunk és ga-
rantáljuk a beköltözést

ARDEAL
lakás, ingó és ingatlan
közvetítő iroda, főposta
mellett, Posta (Uri-
u.)
Telefonszám: 203.

Alkalmazás

Okl. szeszgyárvezető, 17
évi ipari és gazdasági
gyári gyakorlati, gépke-
zelői vizsgával rendelke-
zik, állását változtatni
óhajtja, műszaki és irodai
dolgokat önállóan, szak-
szerűen végzi. Megkeresé-
seket a kiadóhivatal to-
vábbít. "Szakember" jelige
alatt. Ny 902

Könyvelő, gyakorlott bank-
folyószámlázó, gépiró és
gyorsíró állását változtatni
Cimket a kiadóba kér. 902

Megbízható, rendes csa-
ládából való fiatal leányt
keres könyvi házi mun-
kára azonnali belépésre.
Cim Parcul Stefan cel
Mare (Tisza Kálmán-ter)
15 fősztint kapu alatt
balra 931

Jól főző szakácsnő azon-
nalra felvétetik. Cim a ki-
adóban. 925

Irodai munkában jártas
gépirónő állást keres, pénz-
tárat is menne. Cim a ki-
adóban. 947

Német—magyar levelezést,
könyvelést, német nyelv-
tanítást vállalkoz. Cim a ki-
adóban. 946

Vidékre szakácsnő és szo-
balány kis családhoz ke-
restetik. Cim Dr. Kohányi,
Piata Mihai Viteazul (Nagy-
piactér) 11. Ullmann-pa-
lota. 929

Gyermektelen irodaszolga-
part lakáscserével, fűtés,
világítás és fizetés ellené-
ben keresünk. Lica rt.,
Str. Iosif Vulcan 9. 934

Állást keresők hirdetei-
kel forduljanak Rudolf
Mosse hirdetési vállalat-
hoz Str. Iosif Vulcan Nagy
Sándor utca) 1. 937M

Schimmelpfeng rend-
szerű információs iroda
keres vidéki **informáto-
rokat**. Címek leadandók
a kiadóváltalban Schim-
melpfeng jeligére. 940

Intelligens urileány, mag-
yar, német, román nyelv-
tudással azonnala nevelő-
nőnek, vagy házikisasz-
szonyinak ajánlkoz. Cim-
et, "Leikismeret" jeligére
Rudolf Mosse hirdetési
vállalathoz Jost Vulcan
(Nagy Sándor-utca) 1. kér. 950

Keresünk perfect német
levelezőnőt. Huszár, Str.
Nic. Iorga (Zöldia-utka)
21. sz. 949M

Ügyes mindenes főzőnőt
jó bizonyítványokkal azon-
nalra keresek. Str. Rima-
nóczy-utca 14. 948M

Legujabb

Noi ritikulok, játékok
illatszerek, harisnyák,
keztük,
nagyválasztékban D'Or-ban
Regele Ferdinand No. 16.

KALUCSNI és HÓCIPÓK
szakszerű és speciális
javitása
gumi javító műhelyben
Ezredővi Emléktér 16.

Elsőrangú fűszer- és cse-
megés segéd azonnali be-
lépésre bármilyen alkalm-
mazást keres. Tonzor Pé-
ter Tenke. 355

Adás-Vétel

Használt fekete női téli-
kabát és egy leánykabát
prémium díszítve, jó ál-
lapotban eladó. — Cuza
Voda (Szacsavay)-utca 19.
959M

Üzlethelyiség kiadó Str.
Vlahuta (Szent János u.)
6. szám alatt. — Értekez-
hetni Str. Vlahuta 23. sz.
Brenner. 959M

Fajalma, nagybánya vidéki,
válogatott, kis és nagy töl-
teiben kapható 6 leltől fel-
jebb. Értekezni a helyszi-
nen Str. Nicoae Zsiga 28.
943M

Férfit télikabát, teljesen jó-
karban, eladó. Take Ionescu
(Körös-utca) 15. II. em. 4.
Megtekinthető déli 1/2 1—
1/2 2 között. 935

Jókarban levő 38-39-es
női hócipót megvételre ke-
resek. Cim Hegedűs Hir-
lapirodában. 954

ÓRÁK

szakszerű javítását a
legkomplikáltabbig
kifogástalanul
TISZAY

végzi, Str. Alexandri (Telek-
uj-9. J. János-utca). Precíz munka.

Karácsonyi ünnepe
csak úgy lesz kellemes, ha fűszer, csemege,
valamint karácsonyi cukorkát nem másnál csak
Goldstein Adolf-nál
vásárol. — Bul. Regele Ferdinand 36.
(volt Rákóczi-ut 36. szám.)
Karácsonyfa-diszkekben nagy választék!

SZEGET ŪTOTT A FEJEMBE,
ruháimat miért szerezem be drágán
hiszen a legolcsóbban elkészíti
Schreier Emanuel
uriszabó, Str. Cogal. Vári Zs. 2.

Urhölgyek
kinnek nincs még divatos téli-
kabátja, kosztümje, vagy ele-
gáns estélyi báli ruhái, csak
bizalommal **Fütiő Dániel** angol francia
keresse fel nőiszabóságát
Strada Vlahuta (Szent János-utca) 12. sz.

Vas- és rézesztergályos

munkákat, szereléseket, gépjavitásokat,
speciális stancnikat s mindenféle laka-
tos munkákat szakszerűen készitünk.

Kovács és Kubicsek Str. Millevard (Arany J.)-u. 14.

SUNFIELD ORADEA-MARE
DOMBORNOMÁS NYOMTATVÁNYAI A LEGSZEBBEK

Sonnenfeld Adolf nyomda Részv. Társ.

Central bobbin női var-
rógépeket vesz. Kelenda,
Piata Unirii. 956

Három szobás elfoglalható
magánház, lükör, csillár
eladó. Lakatos-utca 12.
958

Házak eladók. Házeladás,
megbízásokat vállalunk.
Kölosönkötet megszerzünk.
Magánpenzeket jutalékkal
kihelyezünk. Adásvételi R-t
Parcul Itraian 12. Értesítés
delután. 5

Keresetnek egy finom kis
szalon garnitúra. Fekete
alaszka róka eladó. Str.
Gerliczy-utca 2., emelet. 945

Eladul, vagy venni akar
valamit, hirtessen Rudolf
Mosse hirdetési vállalat
után Str. Iosif Vulcan
(Nagy Sándor u.) 1. 938M

Eladó gazdálkodásra al-
kalmas szép ház, három-
szobás elfoglalható lakás-
sal, háromszázezer Leirt,
vagy elcserelem ráfe-
tével központi modern
házért cserelatlással. Cim
kiadóba. 893

Egyedüli villanyerőre
berendezett arany
ezüst és platina
lánckészítő
műhely. — Szolid árak.
Ekszerket és minden
e szakmába vágó dol-
gokat készit.

SICHERT
Reg. Ferd (Rákóczi-ut
7-a. az udvarban.

Vendéglő italméresi jog-
gal, beköltözhető lakás-
sal, házzal együtt eladó.
Cim kiadóhivatalban. 885

Zongora, rövid, kereszt-
húros és egy palisander
ebédülő eladó. Str. Vlahuta
(Szent János-u.) 23. 930

Allig használt középtem-
re való smoking eladó.
Piata Mihai Viteazul 7.
hátl az udvarban. 944M

Tetőterep, hódfarku, da-
ratonként egy leirt el-
adó Parkszaállóban. 951M

10 pár énekes harci ka-
nári eladó. Cim: M a k-
ránszky Bela, Carei-
Mare. 897

Szilszkin bundát erősebb
alakra megvételre keresek.
Megbízást Berin, Páris,
Newyork, Cleveland, Pitts-
burgba elvállalok. Cim a ki-
adó hivatában. 953

Hamis fogakat

briliáns, platínát mag-
as árban veszek. Raktá-
ron levő órát és ékszer
leszállított árban adok.

Kohn ékszerész
Avr. J. (Kossuth)-u. 7.

Karácsonyra

Gyermekjátékok, aján-
dektárgyak, reticulok,
oldal tárcák, manoir
csatoltak nagy választék-
ban. — Leszállított
olcsó árban

SZABÓ

fésűáruházban
Sas-passage 42. szám

Arany ezüst gyémánt brili-
áns platínát és hamis fo-
gakat magat árban bevál-
tok. Órák ékszerket jutá-
nyos árban kaphatok, —
ugyanott mindenféle dísz-
tárgyak, szőnyegek, por-
cellánok és antik butoro-
kat bizományba elfogadok.

Weisz Lipót

órás ékszerész és régiség
kereskedő. Strada Avram
lancu Kossuth-utca 18. sz.

Az „ARDEAL”

BIZOMÁNYI IRODA
Str. Olcogara (Uri-
u) 8
Főposta mellett
nagy karácsonyi aján-
dekvásárt rendez. Fel-
kéri mindazokat, akik
nek eladni való holmi-
jok: díszlámpák, por-
cellánok, ezüstművek,
kőművek, játékok,
stb. van, haladéktalan-
ul hozzák be irodánk-
ba, ahol azt értékesít-
jük. Meghívásra ház-
hoz megyünk.
TELEFON: 203.

Veszünk

butorokat, szőnyeget
teljes lak- és iroda beren-
dezéseket, Wertheim kasz-
sát, zongorát, csillárokat,
porcellánokat régiségeket
stb. Meghívásra házhoz
megyünk.

Frenkel és fia

Butor, szőnyeg és régiség
kereskedő Str. General
Moşol (Mezey Mihály-
utca) 10.

Különfélék

Kölosönkönyvtár
lehetőséki kiadványai
vel ellenében (Hir-
lapirodában).

Mindenféle kézmű-
hírmű, himnusz, vá-
vánra hához egy-
Ugyanott szépe-
gövein himnusz-
kezeknek. Str. Ra-
lor (Timár-u.) 12.

Kabátok, kosztók-
car és estélyi ruhák
600 leirt, kötő és
gölt ruhák, götöl-
lék, himzések, öltö-
sok és egyéb ke-
kak olcsón —
Nilszwarz-ház.

Pénzkölosütő bika-
vagy bármilyen
takra, butorozo-
kat, lakásokat, de-
segeket minden-
nál közvetitünk
utca 5.

Harisnyát fej-
kötők Str. Coor-
reces-utca) 2, ro-
b.

Mindenféle hirdé-
ben farácskal, ki-
stással szolgá-
Mosse hirdetési
Str. Iosif Vulcan
Sándor-utca) 1.

Estélyi és utca-
elegáns kivitel-
készitnek E. Fik-
min divatszalon-
Sztaroveszky ut-
Ugyanott gépjao-
már-utca) 8. sz.

Modern che-
m-

kályák

különféle szinek-
ron, 2500 Leirt
valamint átrak-
javításokat

Varga Győző

kályhas m-
Str. I. Ciordas (Be-
már-utca) 8. sz.

Magyar

briliáns, aran-
ékszerket és is-
gyakat, töredék-
ezüstöt, arany
lást, arany és
mis fogal-

Frenkel Be-

ékszerész, Nagyvá-
Regele Ferdinand (G-
11. Széchenyi-az-
ékszer és sző-
már-utca) 8. sz.

Eladó ház

196 darab be-
magán, bér és ü-
kedvező fizetési-
nagyot b szőlők,
zött szobák, 1, 2
leg 6 szobás lakó-
letek. Több laka-
Ha bármit venn-
akar, forduljon
diszkrétén azon-
zem Bizományb-
elfogadok **WEISZ**
veitő irodája, Ny-
Str. Tipografiei (yom-
ucca) 4. Szaniszló-
már-utca) 8. sz.